

ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΕΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΟΥ ΚΤΕΛ Ν.
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ»**

Φώτου Ευγενία

A.M.: 2006023

Επιβλέπων Καθηγητής: Μακρής Ηλίας Επίκουρος Καθηγητής

Καλαμάτα, Ιούνιος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

Εισαγωγή.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	
Ιστορική ανάλυση και Υποχρεώσεις.....	4
1.1 Σύντομη ιστορική ανάλυση των ΚΤΕΛ.....	4
1.2 Υποχρεώσεις.....	5
1.2.1 Υποχρεώσεις συγκοινωνιακών φορέων.....	5
1.2.2 Υποχρεώσεις προσωπικού.....	7
1.2.3 Δικαιώματα καταναλωτών και αποζημιώσεις αυτών.....	7
1.2.4 Παραβάσεις-Κυρώσεις.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	
Υπεραστικό ΚΤΕΛ Ν.Μεσσηνίας Α.Ε.....	9
2.1 Ο Νομός Μεσσηνίας.....	9
2.2 Γενικά στοιχεία και Εργατικό δυναμικό.....	9
2.3 Αποδοχές εργατικού δυναμικού.....	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	
Οικονομική κρίση.....	17
3.1 Οικονομική κρίση στην Ελλάδα-Πως έχει επηρεάσει τη συγκοινωνία του ΚΤΕΛ του Ν. Μεσσηνίας.....	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	
Δρομολόγια και Εισιτήρια.....	19
4.1 Τα δρομολόγια.....	19
4.2 Τιμές εισιτηρίων	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο	
Χρηματοοικονομική ανάλυση οργανισμού.....	23
5.1 Έννοια και σκοπός της χρηματοοικονομικής ανάλυσης.....	23
5.2 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις 2007-2011.....	24
5.3 Ανάλυση οικονομικών στοιχείων οργανισμού με τη χρήση αριθμοδεικτών.....	28
5.3.1 Κατηγορίες αριθμοδεικτών.....	29
5.4 Χρηματοοικονομική ανάλυση οργανισμού με τη χρήση αριθμοδεικτών 2007-2011.....	30
5.5 Καθαρό κεφάλαιο κίνησης.....	62
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο	
Έρευνα ερωτηματολογίου διοικητικού προσωπικού & προσωπικό κίνησης.....	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο	
Έρευνα ερωτηματολογίου στο επιβατικό κοινό.....	71
Συμπεράσματα.....	74
Βιβλιογραφία.....	76

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Λεωφορείων (ΚΤΕΛ) είναι μεταφορικές επιχειρήσεις που εξυπηρετούν τη μετακίνηση του επιβατικού κοινού μεταξύ των ελληνικών πόλεων με χρήση λεωφορείων. Με το όνομα ΚΤΕΛ αναφέρονται επίσης και οι σταθμοί επιβίβασης σε αυτά τα λεωφορεία. Τα ΚΤΕΛ διαθέτουν το μονοπώλιο παροχής συγκοινωνιακού έργου.

Τα ΚΤΕΛ κάθε νομού εξυπηρετούν καθημερινά τους πολίτες στις μετακινήσεις τους εντός και εκτός Ελλάδος. Η χρήση των ΚΤΕΛ προτιμάτε από το ελληνικό επιβατικό κοινό για τις μετακινήσεις του οι οποίες καταλαμβάνουν μεγάλο ποσοστό των συνολικών μετακινήσεων. Βέβαια, η χρήση τους, για κάποιους αποτελεί επιλογή, για κάποιους όμως είναι ανάγκη. Η ανάγκη, κατά κύριο λόγο, αφορά τα οικονομικά δεδομένα της εποχής στα οποία οι πολίτες δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν.

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια προσπάθεια εφαρμογής της χρηματοοικονομικής ανάλυσης της Ανώνυμης Εταιρίας ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΟΥ ΚΤΕΛ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ, όπου έχει ως βάση την Καλαμάτα. Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη και η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της Ανώνυμης αυτής εταιρίας που αφορούν την οργάνωση και τη λειτουργία της και να δοθούν στον αναγνώστη όλα τα απαραίτητα στοιχεία. Επίσης, σκοπός της, να εντοπιστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο οργανισμός και να προταθούν τρόποι επίλυσής τους και εκσυγχρονισμού της εταιρίας. Τέλος θα δούμε τις οικονομικές αλλαγές που επήλθαν σε αυτή πριν την οικονομική κρίση και μετά. Τα έτη τα οποία θα αναλυθούν θα είναι από το 2007 έως και το 2012.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια σύντομη ιστορική ανάλυση και δίνεται μια γενική εικόνα των ΚΤΕΛ της Ελλάδας. Στη συνέχεια ακολουθούν οι υποχρεώσεις των ΚΤΕΛ σύμφωνα με τα άρθρα που έχουν εκδοθεί με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών. Οι υποχρεώσεις αφορούν τους συγκοινωνιακούς φορείς και το προσωπικό. Αναφερόμαστε επίσης στα δικαιώματα και αποζημιώσεις των καταναλωτών και στις παραβάσεις-κυρώσεις.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στο ΚΤΕΛ του Ν. Μεσσηνίας, στο εργατικό δυναμικό και στις αποδοχές του σύμφωνα με στοιχεία που έχουν δοθεί από το προσωπικό του και τον υπεύθυνο του λογιστηρίου.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στην οικονομική κρίση στην Ελλάδα και πως έχει επηρεάσει τη συγκοινωνία με τα Υπεραστικά ΚΤΕΛ.

Το τέταρτο κεφάλαιο περιέχει τις αλλαγές που έχουν γίνει στα δρομολόγια και στις τιμές των εισιτηρίων.

Στο πέμπτο κεφάλαιο θα αναλύσουμε τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης μέσα από ισολογισμούς που δόθηκαν από τον υπεύθυνο του λογιστηρίου του ΚΤΕΛ. Η ανάλυση θα γίνει στις βραχυπρόθεσμες

υποχρεώσεις της επιχείρησης και γενικά στον ισολογισμό της με τη χρήση αριθμοδεικτών.

Στο έκτο και έβδομο κεφάλαιο θα δοθούν γραφήματα με ποσοστά μέσα από έρευνα ερωτηματολογίου που θα γίνει στο προσωπικό του ΚΤΕΛ Μεσσηνίας και στο επιβατικό κοινό.

Και τέλος μια γενική εικόνα της επιχείρησης από όλα τα στοιχεία που έχουν αναλυθεί στην εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1.1 Σύντομη ιστορική ανάλυση των ΚΤΕΛ

Το πρώτο υπεραστικό λεωφορείο κυκλοφορεί στην Ελλάδα το 1896 και είναι 14 θέσεων και γαλλικής κατασκευής. Το 1912 εκδόθηκε από την ελληνική κυβέρνηση το πρώτο διάταγμα για τη συγκοινωνία στην επαρχία και οι πρώτοι δρόμοι που επιλέχθηκαν μέσω διαγωνισμού ήταν Τρίπολης - Σπάρτης και Λαμίας - Καρπενησίου. Το 1937 με 1940 έχουμε το πρώτο ουσιαστικό βήμα οργάνωσης των επιβατικών συγκοινωνιών όπου δημιουργούνται οι Κοινές Διευθύνσεις Αστικών και Υπεραστικών Λεωφορείων. Το 1939 το σύνολο των υπεραστικών λεωφορείων της χώρας ήταν 1635 λεωφορεία με 27.767 θέσεις. Φτάνοντας στο 1952 όπου συστάθηκαν με το νόμο 2119 τα *Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Λεωφορείων (ΚΤΕΛ)* με τη δημιουργία 104 ΚΤΕΛ 59 υπεραστικά και 45 αστικά. Το 1984 διαχωρίστηκαν οριστικά τα υπεραστικά με τα αστικά, για να φτάσουμε στο 2003 όπου με βάση νέου νόμου μετατράπηκαν σε ανώνυμες εταιρείες.

Σήμερα υπάρχουν 59 ΚΤΕΛ με 4.136 λεωφορεία που εξυπηρετούν την κίνηση του επιβατικού κοινού μεταξύ των επαρχιών και των αστικών κέντρων καθώς και μεταξύ γειτονικών πόλεων. Επίσης υπάρχουν και δρομολόγια μεταξύ ελληνικών πόλεων και γειτονικών χωρών. Πολλά απ' τα ΚΤΕΛ έχουν δημιουργήσει γραφεία τουρισμού με προορισμούς εντός και εκτός Ελλάδας.

Στο εσωτερικό της χώρας τα ΚΤΕΛ κατέχουν την πρώτη θέση στην διακίνηση των επιβατών σε ποσοστό που ξεπερνά το 80% της συνολικής χερσαίας και αεροπορικής κίνησης, δηλαδή, τρένο και αεροπλάνο που μοιράζονται το 20% της επιβατικής κίνησης.

Τα δρομολόγια των Υπεραστικών ΚΤΕΛ ρυθμίζονται κατόπιν αποφάσεων του νομάρχη. Αποτέλεσμα αυτής της διοικητικής ρυθμίσεως των δρομολογίων είναι ότι πολλές φορές αναγκάζονται τα ΚΤΕΛ να εκτελούν δρομολόγια για ελάχιστους επιβάτες κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες και χωρίς κανένα κέρδος. Με τα ΚΤΕΛ δε γίνεται μόνο η μετακίνηση επιβατών αλλά και του τύπου, όπως εφημερίδες-περιοδικά, καθώς και δέματα. Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα Υπεραστικά λεωφορεία εκτελούν δρομολόγια μεταφέροντας ημερησίως 140.000 μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα σχολεία τους. Τέλος, στο κοινωνικό έργο των ΚΤΕΛ θα πρέπει να προστεθεί και η μεταφορά 90.000 ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.

1.2 Υποχρεώσεις

Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών το 2001 εκδόθηκε ο Χάρτης Υποχρεώσεων προς τον Καταναλωτή, (Χ.Υ.Κ.) των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου του ν.2963/2001 (Α'268).

Ο Χάρτης Υποχρεώσεων προς τον Καταναλωτή, των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου έχει ως εξής:

1.2.1 Υποχρεώσεις Συγκοινωνιακών Φορέων

Οι συγκοινωνιακοί φορείς και τα όργανα αυτών, υποχρεούνται να:

1. Εξυπηρετούν τις τακτικές λεωφορειακές γραμμές, που υπάγονται σε καθένα από αυτά.
2. μεριμνούν για την καθαριότητα, την ευπρεπή εμφάνιση, την ασφαλή κυκλοφορία των λεωφορείων, καθώς και τη συντήρηση με σκοπό τη μείωση περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη χρήση τους. Την υποχρέωση αυτή έχουν και οι ιδιοκτήτες των λεωφορείων.
3. εισπράττουν τα καθορισμένα αντίτιμα εισιτηρίων και αναρτούν σε εμφανή θέση το ισχύον τιμολόγιο.
4. τηρούν με ακρίβεια τα καθορισμένα δρομολόγια και δρομολογούν έκτακτα όποτε το επιβάλλουν οι ανάγκες εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού.
5. διατηρούν σε καλή κατάσταση σταθμούς, πρακτορεία άφιξης και αναχώρησης λεωφορείων και στέγαστρα αναμονής επιβατών, τοποθετούν πινακίδες αφητηριών και στάσεων και λαμβάνουν γενικά κάθε μέτρο χρήσιμο για την εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού.
6. πληροφορούν το επιβατικό κοινό για το δίκτυο και τα δρομολόγια των επιβατικών γραμμών, καθώς και για κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο.
7. προβαίνουν σε κρατήσεις θέσεων. Η κράτηση θέσεων είναι υποχρεωτική για το Κ.Τ.Ε.Λ. έως και μία ώρα πριν την εκτέλεση του δρομολογίου.
8. μεριμνούν για την ασφαλή μεταφορά των επιβατών, των αποσκευών αυτών και των ασυνόδευτων μικροδεμάτων.
9. μεριμνούν για την ακριβή εκτέλεση του προγραμματισμένου έργου, ιδίως όσον αφορά τη συχνότητα, την τήρηση των δρομολογίων, του χρόνου διαδρομής.
10. μεριμνούν για την ικανοποιητική εξυπηρέτηση των επιβατών κατά τη διάρκεια της μεταφοράς και κατά την παραμονή τους στους χώρους αναμονής και άφιξης-αναχώρησης λεωφορείων.
11. διαθέτουν οργανωμένες υπηρεσίες πληροφοριών (Γραφείο εξυπηρέτησης κοινού) στους σταθμούς αφίξεως-αναχώρησης.
12. διαθέτουν οργανωμένη υπηρεσία παραλαβής δεμάτων και φύλαξης απολεσθέντων αντικειμένων.
13. απαγορεύουν τη μεταφορά εύφλεκτων και εκρηκτικών υλών.

14. απαγορεύουν τη μεταφορά ζώων, πλην των περιπτώσεων ζώων συνοδείας αναπήρων ή μικρών κατοικίδιων ζώων, που μεταφέρονται με κατάλληλα για το σκοπό αυτόν μέσα.
15. Τοποθετούν τόσο στους σταθμούς και τα πρακτορεία όσο και μέσα στα λεωφορεία "Κιβώτια παραπόνων - υποδείξεων".
16. Απαγορεύουν τη μεταφορά παιδιών ηλικίας μέχρι έξι (6) ετών χωρίς πρόσωπο που να τα συνοδεύει. Το συνοδεύον τα παιδιά αυτά πρόσωπο επιμελείται της ασφαλούς μεταφοράς αυτών και καταλαμβάνουν μαζί με το παιδί μία θέση επιβάτη η οποία βρίσκεται όπισθεν άλλου καθίσματος.
17. Επιτρέπουν σε παιδιά ηλικίας από έξι (6) έως δεκαπέντε (15) ετών να χρησιμοποιούν ανά τρία διπλό, ενιαίο κατά την έδρα και ερεισίνωτο, κάθισμα, εφ' όσον ευρίσκεται όπισθεν άλλου καθίσματος επιβάτη.
18. Παρακολουθούν σε περιπτώσεις δυσμενών καιρικών συνθηκών, τα σχετικά δελτία των μέσων ενημέρωσης και όταν παρίσταται ανάγκη, λόγω διακοπής συγκοινωνιών μέσω πορθμείων ή άλλων θέσεων, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα (αναβολή δρομολογίων, ενημέρωση του επιβατικού κοινού κατά το χρόνο αναχωρήσεως κ.λπ.) προς αποφυγή οποιασδήποτε ταλαιπωρίας του επιβατικού κοινού που είναι δυνατόν να προληφθεί.
19. Επιστρέφουν το 70% της τιμής του εισιτηρίου στον επιβάτη σε περίπτωση που ακυρώσει την κράτηση της θέσεως σε δρομολόγιο υπεραστικής γραμμής 8 ώρες τουλάχιστον προ της αναχωρήσεως, ή το 50% σε περίπτωση που ακυρώσει την κράτηση της θέσεως εντός 8 ωρών προ της ώρας αναχωρήσεως.
20. τροποποιούν τα εισιτήρια, αντί της προηγούμενης ακύρωσης, όσον αφορά τη ημερομηνία του ταξιδιού ή τα μεταβιβάζουν σε άλλα πρόσωπα χωρίς καμία επιβάρυνση των προσώπων αυτών (επιβαλλομένης στην περίπτωση μεταβιβάσεως κανονικού εισιτηρίου σε πρόσωπο το οποίο δικαιούται εισιτήριο μειωμένης τιμής ή ελεύθερας διακινήσεως της επιστροφής των αντιστοίχων χρημάτων στον αρχικό κάτοχο του εισιτηρίου). Εφόσον σε κάθε περίπτωση (ακύρωσης ή μεταβολής του προορισμού ή δρομολογίου ή αλλαγής επιβάτη ή αλλαγής ημερομηνίας) υπάρχει θεώρηση επί του εισιτηρίου από τον αρμόδιο υπάλληλο του ΚΤΕΛ και μόνον.
21. Αναρτούν τον Χ.Υ.Κ. σε εμφανή σημεία των σταθμών και πρακτορείων άφιξης και αναχώρησης λεωφορείων όσο και μέσα σε αυτά και τον διαθέτουν στο επιβατικό κοινό με κάθε πρόσφορο μέσο.

1.2.2 Υποχρεώσεις Προσωπικού

Το προσωπικό των συγκοινωνιακών φορέων, καθώς και οι ιδιοκτήτες λεωφορείων που υπάγονται εξαιτίας της εργασίας τους σε μία από τις κατηγορίες του προσωπικού οφείλουν:

1. Να έχουν ευπρεπή εμφάνιση και να φέρουν την ειδική στολή για όσους επιβάλλεται, κατά την ώρα της Υπηρεσίας διατηρημένη σε καλή κατάσταση.
2. Να συμπεριφέρονται προς το επιβατικό κοινό με ευγένεια, σοβαρότητα και προθυμία και να φροντίζουν για την πλήρη και άμεση εξυπηρέτησή του.
3. Να επιδεικνύουν ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή όταν πρόκειται για εμποδιζόμενα άτομα (ηλικιωμένα πρόσωπα, έγκυες γυναίκες και άτομα με ειδικές ανάγκες).
4. Να δίδουν με προθυμία κάθε χρήσιμη πληροφορία που ανάγεται στην αρμοδιότητά τους, ιδίως για τα δρομολόγια, αφίξεις αναχωρήσεις λεωφορείων κ.λπ.
5. Να μην καπνίζουν κατά τη διάρκεια του δρομολογίου.
6. Να επιμελούνται με υπευθυνότητα της παραλαβής και παράδοσης των αποσκευών των επιβατών και των ασυνόδευτων μικροδεμάτων.
7. Οι ελεγκτές των εισιτηρίων να επιδεικνύουν την υπηρεσιακή τους ταυτότητα κατά τη διάρκεια του ελέγχου.
8. Οι οδηγοί των λεωφορείων να τοποθετούν το ονοματεπώνυμό τους σε ορισμένη θέση και να αλλάζουν την οθόνη του λεωφορείου.
9. Να μεριμνούν ώστε οι επιβάτες να μην ανοίγουν τα παράθυρα του λεωφορείου όταν λειτουργεί ο κλιματισμός ή όταν αντιτίθενται άλλοι επιβάτες σε αυτό.
10. Να μην επιτρέπουν στους επιβάτες να προβαίνουν σε οποιαδήποτε ενέργεια που μπορεί να προκαλέσει φθορά στο λεωφορείο.
11. Να μην επιτρέπουν στους επιβάτες να καπνίζουν μέσα στο λεωφορείο.
12. Να συνιστούν στους επιβάτες να παραχωρούν τη θέση τους σε άτομα που χρήζουν βοήθειας (έγκυες, ηλικιωμένοι, άτομα με ειδικές ανάγκες) κατά τη διάρκεια δρομολογίων με λεωφορεία στα οποία επιτρέπεται η μεταφορά όρθιων επιβατών.

1.2.3 Δικαιώματα Καταναλωτών και Αποζημιώσεις αυτών

1. Αναφορές πολιτών για παραβάσεις των υποχρεώσεων που καθορίζονται με την παρούσα και τον κανονισμό του προσωπικού των συγκοινωνιακών φορέων υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, όπου η

έδρα του συγκοινωνιακού φορέα, η οποία τις παραπέμπει στα αρμόδια όργανα που ορίζουν οι διατάξεις και κανονισμοί του άρθρου 4 της παρούσης για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων με αιτιολογημένη απόφασή τους.

2. Κάθε συγκοινωνιακός φορέας υποχρεούται στην αποζημίωση των καταναλωτών για τις εξής περιπτώσεις:
 - A. Για απώλεια αποσκευών ποσό ελάχιστης αποζημίωσης 30€.
 - B. Για απώλεια ασυνόδευτων μικροδεμάτων ποσό ελάχιστης αποζημίωσης 15€.
 - Γ. Για μη παραλαβή επιβάτη υπαιτιότητας του συγκοινωνιακού φορέα από αφετηρία ή προκαθορισμένη στάση το τριπλάσιο της αξίας του εισιτηρίου.

1.2.4 Παραβάσεις-Κυρώσεις

1. Στα διοικητικά όργανα των φορέων παροχής συγκοινωνιακών έργου και στους ιδιοκτήτες λεωφορείων που παραβαίνουν τις διατάξεις της παρούσας επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 17 του Ν.2963/2001.
2. Στο προσωπικό των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου επιβάλλονται ποινές που προβλέπει ο κανονισμός αυτών, όπως ισχύει κάθε φορά, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης και διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 14 και του άρθρου 17 του Ν.2963/2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΟ ΚΤΕΛ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε.

2.1 Ο Νομός Μεσσηνίας

Η Μεσσηνία βρίσκεται στη νοτιοδυτική Πελοπόννησο. Περιοχή με σπάνια ομορφιά. Ο Νομός συνορεύει βόρεια με το Νομό Ηλείας, ανατολικά με τους Νομούς Αρκαδίας και Λακωνίας. Δυτικά και νότια βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος και τον Μεσσηνιακό κόλπο, ενώ περιστοιχίζεται ακόμα από τον ποταμό Νέδα, τα Αρκαδικά όρη και τον Ταΰγετο.

Στο Νομό Μεσσηνίας υπάγονται και τα νησιά Πρώτη, Σφακτηρία, Σχίζα, Βενέτικο, καθώς και άλλες μικρότερες νησίδες που βρίσκονται κοντά στις ακτές του. Εδώ βρίσκονται τα κάστρα της Πύλου, της Μεθώνης, της Κορώνης και της Κυπαρισσίας, τα οποία είναι παγκοσμίως αναγνωρισμένα. Επίσης η μαγευτική παραλία της Βοϊδοκοιλιάς και τα χωριά της Μεσσηνιακής Μάνης.

Η Καλαμάτα είναι η πρωτεύουσα του νομού και μια πραγματικά ολοκαίνουργια σύγχρονη πόλη. Από το ιστορικό της κάστρο μπορεί κανείς να απολαύσει την υπέροχη πανοραμική θέα της πόλης. Ένα εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο του νομού καθώς και λιμάνι. Ο αγροτικός τομέας παραμένει σημαντικός και τα φημισμένα προϊόντα της είναι τα παστέλια, τα σύκα, η σταφίδα, τα σταφύλια, το κρασί διαφόρων ποικιλιών, τα πορτοκάλια, οι ελιές καλαμών και το ελαιόλαδο.

2.2 Γενικά Στοιχεία και Εργατικό Δυναμικό

Το Υπεραστικό ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας Α.Ε. είναι ένα από τα 59 ΚΤΕΛ της Ελλάδος με έδρα του την Καλαμάτα. Το ΚΤΕΛ Μεσσηνίας εξυπηρετεί εδώ και χρόνια τους πολίτες με δρομολόγια εντός και εκτός της πόλης. Ιδρύθηκε το 1953 με 80 λεωφορεία στην κατοχή του και κάθε λεωφορείο με έναν οδηγό. Το κάθε λεωφορείο είχε στη διάθεσή του από έναν εισπράκτορα. Οι μέτοχοι ήταν 110 με το 25%, περίπου, ποσοστό το οποίο είχε ο κάθε μέτοχος. Το 1967-73 το ΚΤΕΛ ήταν διορισμένο από την κυβέρνηση και είχε την ονομασία ΚΤΕΥΛ (*Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Υπεραστικών Λεωφορείων*). Το 1977 έγινε διάλυση των ΚΤΕΥΛ σε ΚΤΕΛ μέχρι και το 2003 όπου πήρε τη σημερινή μορφή Α.Ε. (Ανώνυμη Εταιρία).

Σήμερα ο στόλος του ΚΤΕΛ Καλαμάτας ανέρχεται σε 108 λεωφορεία, όπου 11 ανήκουν στην ιδιοκτησία του ΚΤΕΛ (εκ των οποίων 2 είναι μίνι Bus), 94 ανήκουν σε ιδιοκτήτες και 3 είναι τουριστικά. Οι μέτοχοι τους έχουν φτάσει τους 138 εκ των οποίων οι 55 είναι και οδηγοί. Οι οδηγοί που καλύπτουν μέχρι σήμερα τα δρομολόγια ανέρχονται σε 157. Το Διοικητικό Συμβούλιό του απαρτίζεται από τον Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλο, τον αντιπρόεδρο και 3 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το ΚΤΕΛ Μεσσηνίας εδώ και χρόνια πραγματοποιεί δρομολόγια και εξυπηρετεί καθημερινά τους πολίτες. Πέραν αυτού όμως, πραγματοποιεί και

διαχρονικά δρομολόγια και εκτός νομού, συνδέοντας την Καλαμάτα με πόλεις όπως η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη, η Πάτρα , τα Ιωάννινα και τη Σπάρτη.

2.3 Αποδοχές εργατικού δυναμικού

Παρακάτω θα δοθούν οι αποδοχές του εργατικού δυναμικού σε πίνακες όπως έχουν δοθεί από τον υπεύθυνο του λογιστηρίου του Υπεραστικού ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας. Οι συγκεντρωτικές μισθοδοτικές καταστάσεις αφορούν το διοικητικό προσωπικό και το προσωπικό κίνησης του ΚΤΕΛ τις χρήσεις 2009 και 2011.

Συγκεντρωτική Μισθοδοτική Κατάσταση ΔΙΟΙΚ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
 (χρήσεις 2009 και 2011)
Γενικά Σύνολα Τμημάτων

(τα ποσά δίνονται σε €)

	2011	2009	Μεταβολή		2011	2009	Μεταβολή
Μικτές Αποδοχές	394,331.06	470,505.98	-76,174.92	Πρόστιμο	.00	67.68	-67,68
Φ.Μ.Υ.	34,097.37	32,495.72	1,601.65	Λοιπές Κρατήσεις	.00	.00	.00
Συν. Ταμείων	66,489.97	76,675.53	-10,185.56	Λ.Κρατήσεις 2	.00	.00	.00
Έκτ. Εισφ. Αλληλ.	4,715.36	.00	4,715.36	Π λ η ρ ω τ έ ο	129,224.54	206,028.20	-76,803,66
Καθαρές Αποδ.	289,028.36	361,334.73	-72,306.37	Συν. Πληρωτέο:	289,148.85	361,359.20	-72,210.35
Προηγ. Χρεωστικό	17,545.20	4,549.34	12,995.86	Χρεωστικό	-17,665.69	-4,641.49	-13,024.20
Προκαταβολές	159,924.31	155,331.00	4,593.31				
Επιδότηση ΙΚΑ		111.93					
Σύνολο Εργαζομένων	21	25	-4				

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα της συγκεντρωτικής μισθοδοτικής κατάστασης του διοικητικού προσωπικού παρατηρούμε ότι έχουμε μείωση στο σύνολο των εργαζομένων από 25 εργαζόμενους τη χρήση του 2009 σε 21 τη χρήση του 2011 και αυτό λόγω συνταξιοδότησης, αφού όπως μας ανέφερε υπεύθυνος του λογιστηρίου δεν γίνονται απολύσεις. Επίσης παρατηρούμε ότι έχει αυξηθεί ο Φ.Μ.Υ. (Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών) από 32,495.72€ τη χρήση του 2009 σε 34,097.37€ τη χρήση του 2011 και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των καθαρών αποδοχών από 361,334.73€ τη χρήση του 2009 σε 289,028.36€ τη χρήση του 2011.

Συγκεντρωτική Μισθοδοτική Κατάσταση ΔΩΡΑ ΔΙΟΙΚ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
(χρήσεις 2009-2011)
Γενικά Σύνολα Τμημάτων

(τα ποσά δίνονται σε €)

	2011	2009	Μεταβολή		2011	2009	Μεταβολή
Μικτές Αποδοχές	48,655.20	61,414.33	-12,759.13	Πρόστιμο	.00	.00	.00
Φ.Μ.Υ.	3,905.73	4,578.58	-672.85	Λοιπές Κρατήσεις	.00	.00	.00
Συν. Ταμείων	8,028.03	9,885.61	-1,857.58	Λ.Κρατήσεις 2	.00	.00	.00
Έκτ. Εισφ. Αλληλ.	582.69	.00	582.69	Π λ η ρ ω τ έ ο	36,138.75	35,694.53	444.22
Καθαρές Αποδ.	36,138.75	46,950.14	-10,811.39	Συν. Πληρωτέο:	36,138.75	47,044.53	-10,905.78
Προηγ. Χρεωστικό	.00	.00	.00	Χρεωστικό		-94.39	
Προκαταβολές	.00	11,350.00	-11,350.00				
Σύνολο Εργαζομένων	21	25	-4				

Στον παραπάνω πίνακα έχουμε τα στοιχεία της μισθοδοτικής κατάστασης των δώρων του διοικητικού προσωπικού. Εδώ παρατηρούμε μείωση στο Φ.Μ.Υ. κατά 672.85€ και μείωση στις καθαρές αποδοχές από 46,950.14€ τη χρήση του 2009 σε 36,138.75€ τη χρήση του 2011.

Συγκεντρωτική Μισθοδοτική Κατάσταση ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΟΙΚ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
(χρήσεις 2009-2011)
Γενικά Σύνολα Τμημάτων

(τα ποσά δίνονται σε €)

	2011	2009	Μεταβολή		2011	2009	Μεταβολή
Μικτές Αποδοχές	17,878.68	61,414.33	-43,535.65	Πρόστιμο	.00	.00	.00
Φ.Μ.Υ.	1,747.24	4,578.58	-2,831.34	Λοιπές Κρατήσεις	.00	.00	.00
Συν. Ταμείων	2,949.98	9,885.61	-6,935.63	Λ.Κρατήσεις 2	.00	.00	.00
Έκτ. Εισφ. Αλληλ.	228.67	.00	228.67	Π λ η ρ ω τ έ ο	12,952.79	35,694.53	-22,741.74
Καθαρές Αποδ.	12,952.79	46,950.14	-33,997.35	Συν. Πληρωτέο:	12,952.79	47,044.53	-34,091.74
Προηγ. Χρεωστικό	.00	.00	.00	Χρεωστικό		-94.39	-94.39
Προκαταβολές	.00	11,350.00	-11,350.00				
Σύνολο Εργαζομένων	20	25	-5				

Στον τελευταίο πίνακα του διοικητικού προσωπικού έχουμε τις αλλαγές που έχουν γίνει στα επιδόματα αδείας. Εδώ παρατηρούμε μια μεγάλη μείωση στις μικτές αποδοχές, από 61,414.33€ τη χρήση του 2009 σε 17,878.68€ τη χρήση του 2011. Επίσης ο Φ.Μ.Υ. έχει μειωθεί κατά 2,831.34€. Αποτέλεσμα αυτών είναι η μείωση των καθαρών αποδοχών από 46,950.14€ τη χρήση του 2009 σε 12,952.79€ τη χρήση του 2011. Τέλος παρατηρούμε έχουμε μείωση και στο σύνολο των εργαζομένων σε 20 υπαλλήλους τη χρήση του 2011.

Συγκεντρωτική Μισθοδοτική Κατάσταση ΠΡΟΣ. ΚΙΝΗΣΗΣ
(χρήση 2009-2011)
Γενικά Σύνολα Τμημάτων

(τα ποσά δίνονται σε €)

	2011	2009	Μεταβολή		2011	2009	Μεταβολή
Μικτές Αποδοχές	1,668,893.20	2,235,924.28	-567,031.08	Πρόστιμο	627.99	1,469.49	-841,50
Φ.Μ.Υ.	103,321.75	116,200.42	-12,878.67	Λοιπές Κρατήσεις	.00	.00	.00
Συν. Ταμείων	238,933.56	323,651.07	-84,717.51	Λ.Κρατήσεις 2	.00	.00	.00
Έκτ. Εισφ. Αλληλ.	15,322.80	.00	15,322.80	Π λ η ρ ω τ έ ο	885,457.96	1,337,972.87	-452,514.91
Καθαρές Αποδ.	1,311,315.09	1,796,072.79	-484,757.70	Συν. Πληρωτέο:	1,310,581.92	1,790,038.41	-479,456.49
Προηγ. Χρεωστικό	268,477.43	97,817.58	170,659.85	Χρεωστικό	-268,372.25	-93,252.69	-175,119.56
Προκαταβολές	425,123.96	452,065.54	-26,941.58				
Επιδότηση ΙΚΑ	1,787.50	1,490.67	296.83				
Σύνολο Εργαζομένων	157	172	-15				

Παραπάνω έχουμε τον πίνακα της συγκεντρωτικής μισθοδοτικής κατάστασης του προσωπικού κίνησης για τη χρήση 2009 και το 2011. Έχουμε μείωση στους εργαζομένους με 15 άτομα λιγότερο να εργάζονται τη χρήση 2011. Να επισημάνουμε σε αυτό το σημείο ότι το προσωπικό κίνησης είναι 90 εργαζόμενοι το 2009 και 76 το 2011 οι οποίοι είναι και μέτοχοι της επιχείρησης και το υπόλοιπο προσωπικό είναι υπάλληλοι των μετόχων του ΚΤΕΛ. Επίσης έχουμε μείωση στις μικτές αποδοχές και ως αποτέλεσμα έχουμε και μείωση στις καθαρές αποδοχές τη χρήση του 2011 κατά 484,757.70€.

Συγκεντρωτική Μισθοδοτική Κατάσταση ΔΩΡΑ ΠΡΟΣ. ΚΙΝΗΣΗΣ
(χρήσεις 2009-2011)
Γενικά Σύνολα Τμημάτων

(τα ποσά δίνονται σε €)

	2011	2009	Μεταβολή		2011	2009	Μεταβολή
Μικτές Αποδοχές	164,077.65	226,250.10	-43,535.65	Πρόστιμο	.00	.00	.00
Φ.Μ.Υ.	8,675.39	8,751.31	-75.92	Λοιπές Κρατήσεις	.00	.00	.00
Συν. Ταμείων	27,236.62	36,827.08	-9,590.46	Λ.Κρατήσεις 2	.00	.00	.00
Έκτ. Εισφ. Αλληλ.	1,152.60	.00	1,152.60	Π λ η ρ ω τ έ ο	127,013.04	139,779.03	-12,765.99
Καθαρές Αποδ.	127,013.04	180,671.71	-53,658.67	Συν. Πληρωτέο:	127,013.04	181,279.03	-54,265.99
Προηγ. Χρεωστικό	.00	.00	.00	Χρεωστικό		-607.32	
Προκαταβολές	.00	41,500.00	-41,500.00				
Σύνολο Εργαζομένων	152	188	-36				

Στον παραπάνω πίνακα των δώρων έχουμε τη χρήση του 2009 188 εργαζόμενους και τη χρήση του 2011 μειώνονται σε 152. Οι καθαρές αποδοχές έχουν μειωθεί από 180,671.71€ τη χρήση του 2009 σε 127,013.04€ τη χρήση του 2011.

Συγκεντρωτική Μισθοδοτική Κατάσταση ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΠΡΟΣ. ΚΙΝΗΣΗΣ
(χρήσεις 2009-2011)
Γενικά Σύνολα Τμημάτων

(τα ποσά δίνονται σε €)

	2011	2009	Μεταβολή		2011	2009	Μεταβολή
Μικτές Αποδοχές	50,894.80	62,099.28	-11,204.48	Πρόστιμο	.00	.00	.00
Φ.Μ.Υ.	3,270.68	3,242.19	28.49	Λοιπές Κρατήσεις	.00	.00	.00
Συν. Ταμείων	9,748.05	11,320.60	-1,572.55	Λ.Κρατήσεις 2	.00	.00	.00
Έκτ. Εισφ. Αλληλ.	409.95	.00	409.95	Π λ η ρ ω τ έ ο	37,466.12	47,036.49	-9,570.37
Καθαρές Αποδ.	37,466.12	47,536.49	-10,070.37	Συν. Πληρωτέο:	37,466.12	47,536.49	-10,070.37
Προηγ. Χρεωστικό	.00	.00	.00	Χρεωστικό			
Προκαταβολές	.00	500.00	-500.00				
Σύνολο Εργαζομένων	76	90	-14				

Σε αυτόν τον πίνακα έχουμε τα επιδόματα αδειας που όπως παρατηρούμε τα έλαβαν τη χρήση του 2009 οι 90 εργαζόμενοι του ΚΤΕΛ και τη χρήση του 2011 μειώνονται σε 76. Έχουν μειωθεί οι καθαρές αποδοχές σε 37,466.12€ τη χρήση του 2011 από 47,536.49€ τη χρήση του 2009.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

3.1 Οικονομική κρίση στην Ελλάδα-Πως έχει επηρεάσει την υπεραστική συγκοινωνία του ΚΤΕΛ του Ν. Μεσσηνίας

Στα μέσα του 2010, και μετά τις αποκαλύψεις ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ελλάδος έκλεισε για το 2009 σε επίπεδα πολύ πάνω από αυτά που θα καθιστούσαν το δημόσιο χρέος βιώσιμο, η ελληνική κυβέρνηση αδυνατούσε να δανειστεί με λογικά επιτόκια από τις αγορές για τη χρηματοδότηση του τρέχοντος δημοσιονομικού ελλείμματος και την αναχρηματοδότηση του χρέους. Αποτέλεσμα ήταν ο άμεσος κίνδυνος στάσης πληρωμών του Ελληνικού δημοσίου. Η προσπάθεια της κυβέρνησης να ανακτήσει την αξιοπιστία της χώρας στις διεθνείς αγορές και να πετύχει μείωση των επιτοκίων οδήγησε στη λήψη μέτρων μείωσης των δαπανών, τα οποία δεν κατάφεραν να αποτρέψουν το αρνητικό κλίμα. Κατόπιν αυτών, η Ελλάδα οδηγήθηκε στη βοήθεια του ΔΝΤ (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που συγκρότησαν από κοινού μηχανισμό βοήθειας για την Ελλάδα.

Με αυτόν τον τρόπο γίνεται μια μικρή εισαγωγή όσον αφορά την οικονομική κρίση στην Ελλάδα και πόσο έντονες είναι οι αλλαγές που έχουν υποστεί οι ιδιωτικοί και δημόσιοι οργανισμοί και χωριστά κάθε πολίτης αυτής της χώρας. Δυστυχώς η κακή οικονομική κατάσταση της Ελλάδας από το 2009 και μετά και η ανάγκη να δανειστεί την οδήγησε στα πρόθυρα της χρεοκοπίας. Η μοναδική λύση που βρέθηκε ήταν να γίνουν μειώσεις σε εργαζόμενους και συνταξιούχους.

Η οικονομική κρίση είναι ένα κεφάλαιο μεγάλο και ο μοναδικός σκοπός της αναφοράς της είναι το γεγονός ότι όλες αυτές οι αλλαγές στην οικονομία και οι μειώσεις έχουν επηρεάσει έναν ακόμη κλάδο, την μετακίνηση των πολιτών με την υπεραστική συγκοινωνία των ΚΤΕΛ και συγκεκριμένα θα αναφερθούμε στο ΚΤΕΛ του Ν. Μεσσηνίας.

Το Υπεραστικό ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας εξυπηρετεί εδώ και πολλά χρόνια τους πολίτες της χώρας μας όμως από το 2009 και μετά αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα λόγω της οικονομικής κρίσης. Ο κόσμος πλέον έχει μειώσει κατά πολύ τις μετακινήσεις του με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν αυξήσεις σε μισθούς, υπάρχουν όμως μειώσεις σε επιδόματα κ.α., μειώσεις δρομολογίων, αυξήσεις στις τιμές των εισιτηρίων λόγω αύξησης ΦΠΑ (Φόρος Προστιθέμενης Αξίας), η εξυπηρέτηση των πολιτών να είναι ανεπαρκής, κ.λπ.. Όλα αυτά και ακόμα περισσότερα είναι κάποια απ' τα προβλήματα της υπεραστικής συγκοινωνίας που θα αναλύσουμε παρακάτω. Συνεχίζοντας και αναφέροντας τα προβλήματα θα καταλάβουμε πως όλα είναι μια αλυσίδα και

συνδέονται μεταξύ τους και φτάνουμε στην σημερινή εικόνα και κατάσταση που αντιμετωπίζουμε καθημερινά.

Πρώτα απ' όλα θα ξεκινήσουμε από τη μείωση στη μετακίνηση των πολιτών. Η μετακίνηση των πολιτών με την υπεραστική συγκοινωνία, πλέον γίνεται μόνο από ανάγκη. Δυστυχώς η δεινή οικονομική κατάσταση των πολιτών και οι μειώσεις που έχουν υποστεί στους μισθούς τους, στα δώρα στα επιδόματα και σε όλα σε όλα αυτά που μέχρι τότε καθιστούσαν πιο άνετες τις μετακινήσεις τους και όχι μόνο, τους έχει αποτρέψει από την ευχαρίστηση να ταξιδεύουν, όπως για παράδειγμα να κάνουν διακοπές, αφού και αυτό πλέον είναι ανέφικτο, με αποτέλεσμα η μετακίνηση τους να γίνεται μόνο όταν υπάρχει ανάγκη.

Η οικονομική κατάσταση της εταιρίας έχει επιβαρυνθεί λόγω της αύξησης κόστους λειτουργίας. Ευθύνη αυτών, έχουν το κόστος συντήρησης των οχημάτων, η αύξηση στις τιμές των καυσίμων που γίνεται συχνά, η αύξηση των φόρων, παραδείγματος χάριν του κτιρίου, που μέχρι τότε δεν υπήρχε, όπως και οι δαπάνες, ΟΤΕ, ΔΕΗ, η αύξηση των σταθμών των διοδίων και η αύξηση στις τιμές τους. Όλα αυτά και ακόμη περισσότερο είναι κάποια απ' τα έξοδα που ευθύνονται για την αύξηση του κόστους λειτουργίας του ΚΤΕΛ και το καθιστά ανήμπορο να ανταπεξέλθει σε όλες του τις υποχρεώσεις.

Κλείνοντας αυτό το κεφάλαιο και έχοντας αναφέρει κάποια απ' τα πιο σημαντικά προβλήματα του ΚΤΕΛ λόγω οικονομική κρίσης, θα προχωρήσουμε στο επόμενο κεφάλαιο όπου θα επεκταθούμε περισσότερο και πιο αναλυτικά με πίνακες όσον αφορά τα δρομολόγια και τις τιμές των εισιτηρίων και τις αλλαγές που έχουν υποστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

4.1 Δρομολόγια

Σε αυτό το κεφάλαιο θα μιλήσουμε για τα δρομολόγια και τις τιμές των εισιτηρίων και πώς έχουν μεταβληθεί ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης.

Το ΚΤΕΛ Μεσσηνίας ανήμπορο, πλέον, να ανταπεξέλθει στα δύσκολα των καιρών και με την συνεχόμενη μείωση των εσόδων του και την αύξηση του κόστους λειτουργίας, λόγω της μείωσης των επιβατών, αναγκάζεται να προβεί σε μειώσεις δρομολογίων.

Η μείωση των δρομολογίων έχει επηρεάσει πιο πολύ τα τοπικά δρομολόγια. Τα χωριά του Ν. Μεσσηνίας και τις πιο απομακρυσμένες περιοχές που έχουν λίγους κατοίκους, όπου δυσκολευόντουσαν στη μετακίνησή τους, και η εταιρία αναγκάστηκε να μειώσει τα δρομολόγια ειδικά τα απογευματινά και βραδινά, όπου πραγματοποιούνταν με τρεις και πέντε επιβάτες, και καμιά φορά καθόλου.

Επίσης ο κόσμος ο οποίος εργαζόταν εκτός πόλης χρησιμοποιούσε καθημερινά την υπεραστική συγκοινωνία. Ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης, ήταν, το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων να χάσει τη δουλειά του και έτσι να μειώσει τη μετακίνησή του με το λεωφορείο, αφού ήταν ανώφελο πλέον να το χρησιμοποιεί.

Ένα ακόμα σημαντικό πρόβλημα, όσον αφορά τη μείωση των δρομολογίων, είναι και η μείωση των δρομολογίων στη μεταφορά μαθητών. Λόγω του ότι το κράτος δεν έχει καλύψει τα προηγούμενα έτη τις οικονομικές του υποχρεώσεις απέναντι στο Υπεραστικό ΚΤΕΛ του νομού δεν γίνεται επαρκή κάλυψη των δαπανών του με αποτέλεσμα να μην μπορούν να καλύψουν τα ανερχόμενα έξοδα.

Χωρίς να γνωρίζουμε την ακριβή μείωση στα δρομολόγια, μπορούμε απλά να το συμπεράνουμε σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία που δίνονται παρακάτω, όσον αφορά τα σύνολα στα εισιτήρια για τις χρήσεις 2007, 2008, 2009, 2010 και 2011, όπως και για τη μεταφορά των μαθητών.

4.2 Εισιτήρια

Στον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε τις αλλαγές που έγιναν στις τιμές των εισιτηρίων σε συγκεκριμένες διαδρομές από Καλαμάτα προς... σύμφωνα με αποφάσεις των αρμόδιων Υπουργείων από 1/3/2007 έως και 1/1/2011 ως αποτέλεσμα της αύξησης του ΦΠΑ (Φόρος Προστιθέμενης Αξίας) και αναπροσαρμογής των κομίστρων.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΠΡΟΣ	ΤΙΜΗ				
	1/3/2007	19/5/2008	15/3/2010	1/7/2010	2011
ΑΓΡΙΝΙΟ	24,70	26,00	26,20	26,50	29,20
ΑΘΗΝΑ	18,90	19,80	20,00	20,20	22,20
ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΟΙ	5,20	5,40	5,40	5,50	6,30
Δ. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	22,00	23,10	23,30	23,50	26,00
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	55,60	58,40	58,90	59,40	65,00
ΙΣΘΜΟΣ	13,50	14,10	14,20	14,30	15,80
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	36,70	38,80	39,10	39,50	43,40
ΚΟΡΩΝΗ	4,10	4,30	4,30	4,40	5,00
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ	7,50	7,50	7,90	7,90	8,00
ΛΑΡΙΣΑ	44,60	46,80	47,30	47,70	52,20
ΜΕΘΩΝΗ	5,10	5,20	5,30	5,30	6,10
ΠΑΤΡΑ	19,30	20,20	20,40	20,60	22,80
ΠΥΛΟΣ	4,20	4,30	4,30	4,40	5,00
ΤΡΙΠΟΛΗ	6,90	7,20	7,30	7,30	8,10
ΦΙΛΙΑΤΡΑ	6,30	6,50	6,60	6,70	7,50

Πιο αναλυτικά, παρακάτω βλέπουμε για κάθε έτος για πιο λόγο έχουν γίνει οι αυξήσεις στις τιμές των εισιτηρίων και με βάση ποιές αποφάσεις.

- Οι αυξήσεις που έχουν γίνει στις τιμές των εισιτηρίων από 1/03/2007, έχουν γίνει λόγω αναπροσαρμογής των κομίστρων και έχουν γίνει με βάση την υπ' αριθμ. Β-68134/5720/20-06-2007 Απόφαση του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.
- Οι αυξήσεις που έχουν γίνει από 19/05/2008, έχουν γίνει λόγω αύξησης του ΦΠΑ επί των εισιτηρίων με 1% αύξηση, έχοντας πλέον το ΦΠΑ 8% και έχουν γίνει με βάση την υπ' αριθμ. Β-4223/358/30-04-2008 Απόφαση του Υπουργείου Μεταφορών και επικοινωνιών.
- Από 15/03/2010 έχει γίνει αναπροσαρμογή των κομίστρων λόγω αύξησης ΦΠΑ κατά 1%, δηλαδή 9% πλέον, και έχει γίνει με βάση την υπ' αριθμ. Β-12576/1133/22-3-2010 Απόφαση του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.
- Την ίδια χρόνια γίνεται και δεύτερη αύξηση στις τιμές των εισιτηρίων με αύξηση του ΦΠΑ στο 11%, και από 1/07/2010 με βάση την υπ' αριθμ. Β-12576/1133/22-3-2010 Απόφαση του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

- Και η τελευταία αλλαγή έχει γίνει από 1/1/2011 λόγω αύξησης του ΦΠΑ στο 13% και αναπροσαρμογής των κομίστρων με βάση την υπ' αριθμ. Β-58841/5546/2010 Απόφαση του Υπουργείου Υποδομών, μεταφορών και Δικτύων.

Όπως παρατηρούμε οι αυξήσεις στις τιμές των εισιτηρίων γίνετε κατά κύριο λόγο, λόγω αύξησης του ΦΠΑ, όπου αυτό δεν καθιστά κέρδος για την επιχείρηση. Επίσης, ένα σημαντικό κομμάτι που δεν αλλάζει είναι η εξυπηρέτηση των πολύτεκνων, των φοιτητών και των ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπου έχουν μειωμένα εισιτήρια με 25% μείωση οι φοιτητές και 50% μείωση η πολύτεκνοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Παρακάτω δίνετε πίνακας με τα αποτελέσματα χρήσης του κύκλου εργασιών από την παροχή μεταφορικού έργου. Πιο αναλυτικά θα δοθούν, το συνολικό ποσό των εισιτηρίων που έχουν δοθεί για όλη τη χρήση, οι μεταφορές για λογαριασμό του δημοσίου, οι φορτωτικές-αποσκευές, οι μισθώσεις λεωφορείων και διάφορα έσοδα της επιχείρησης.

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

Παροχή μεταφορικού έργου	2007	2008	2009	2010	2011
Εισιτήρια	9.947.653,00	14.099.310,91	10.408.781,01	10.676.383,01	10.556.344,47
Μεταφορές για λογαριασμό του δημοσίου	3.589.170,44	237.676,57	5.085.993,50	5.397.410,00	3.915.368,26*
Φορτωτικές-αποσκευές	697.858,33	799.389,34	939.088,59	768.560,98	708.077,75
Μισθώσεις λεωφορείων	205.464,92	353.205,79	322.754,23	361.262,85	26.460,53
Διάφορα έσοδα	22.633,04	18.454,54	106.454,58	198.194,52	186.737,90
Σύνολο	14.462.779,73	15.508.037,15	16.863.071,91	17.401.811,36	15.392.988,91

*Στις μεταφορές για λογαριασμό του δημοσίου το 2011 3.720.415,93€ είναι μαθητικά και το ποσό των 194.952,33€ λοιπές μεταφορές του δημοσίου.

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε τη μείωση που υπάρχει στο σύνολο των εισιτηρίων που έχουν δοθεί τις χρονιές 2009, 2010, 2011 σε σχέση με τη μεγάλη αύξηση που είχε γίνει το 2008.

Όσον αφορά τη μεταφορά μαθητών δίνονται τα ποσά από τις απαιτήσεις κατά της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μεσσηνίας όπως έχουν δοθεί από τα προσαρτήματα των Ισολογισμών κάθε χρήσης από το λογιστήριο του ΚΤΕΛ. Στο λογαριασμό του Ενεργητικού «Πελάτες» τη χρήση του 2007 περιλαμβάνεται ποσό 3.259.242,13€, το οποίο αφορά απαίτηση

κατά τη Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μεσσηνίας για μεταφορά μαθητών τα σχολικά έτη 2006-2007 και 2007-2008. Τη χρήση του 2008 περιλαμβάνεται το ποσό των 4.763.449,63€, για τη μεταφορά μαθητών και τη χρήση του 2009 περιλαμβάνεται το ποσό των 6.244.459,27€. Τη χρήση του 2010, κατόπιν της υπ' αριθμ. 182/16,05,2011 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου υπογράφηκε πρακτικό συμβιβασμού μεταξύ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΟΥ ΚΤΕΛ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ και Περιφέρειας Πελοποννήσου για τη μείωση της απαίτησης από το έργο της μεταφοράς των μαθητών του πρώτου από το δεύτερο κατά ποσό 900.000,00€ περίπου. Το υπόλοιπο της απαίτησης μετά το συμβιβασμό ποσού 3.600.000,00€ περίπου προβλέπεται να εισπραχθεί τη χρήση του 2011, όπου το ποσό για τη μεταφορά των μαθητών με ακρίβεια είναι 3.720.415,93€.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

5.1 Έννοια και σκοπός της χρηματοοικονομικής ανάλυσης

Οι λογιστικές καταστάσεις αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών, παρέχουν όλα εκείνα τα στοιχεία που χρειάζεται να γνωρίζει ο κάθε ενδιαφερόμενος για την οικονομική μονάδα, έτσι ώστε να μπορεί να πάρει τις σωστές αποφάσεις. Ωστόσο για να μπορεί κάποιος να έχει μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για μια επιχειρηματική μονάδα είναι απαραίτητες και κάποιες άλλες πληροφορίες, οι οποίες περιλαμβάνονται στους απολογισμούς, που καταρτίζουν οι επιχειρήσεις, καθώς επίσης και άλλα εξωλογιστικά δεδομένα. Έτσι οι όποιες σημειώσεις που συνοδεύουν τις λογιστικές καταστάσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των τελευταίων και πρέπει να μελετώνται προσεκτικά κατά τη διάρκεια της ανάλυσης και της αξιολόγησης των δεδομένων της οικονομικής μονάδας.

Η πλέον σημαντική πηγή πληροφοριών για την οικονομική δραστηριότητα μιας επιχείρησης είναι οι βασικές λογιστικές καταστάσεις, δηλαδή, ο ισολογισμός, η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων. Σε αυτές τις καταστάσεις παρουσιάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας, οι πηγές προέλευσης των κεφαλαίων της, καθώς επίσης και τα οικονομικά αποτελέσματα από τις δραστηριότητές της.

Ωστόσο οι λογιστικές καταστάσεις παρουσιάζουν ορισμένα μειονεκτήματα, με τα οποία δυσχεραίνουν το έργο των αναλυτών. Τα πιο σημαντικά μειονεκτήματα είναι:

- Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις λογιστικές καταστάσεις είναι πολύ συνοπτικά και ανομοιόμορφα κατανομημένα, δεδομένου ότι, για την κατάρτισή τους δεν υπάρχει ένας ενιαίος και υποχρεωτικός τύπος για όλες τις επιχειρήσεις.
- Ο χρόνος που συνήθως μεσολαβεί από το τέλος της χρήσης στην οποία και αναφέρονται οι λογιστικές καταστάσεις, μέχρι τη στιγμή της δημοσίευσής τους στο ευρύ κοινό, είναι αρκετά μεγάλος.

Ένας τρόπος για να αντιμετωπιστούν, στα πλαίσια του εφικτού, τα παραπάνω μειονεκτήματα και να εξαχθούν όσο το δυνατόν πιο ασφαλή συμπεράσματα, είναι η χρηματοοικονομική ανάλυση, η οποία ασχολείται με τον υπολογισμό των κατάλληλων μεγεθών και σχέσεων, που είναι σημαντικές και χρήσιμες για τη λήψη οικονομικής φύσεως αποφάσεων.

5.2 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις 2007-2011

Οι υποχρεώσεις καταγράφονται στον Ισολογισμό μιας εταιρίας και είναι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης επειδή χρησιμοποιούνται για την χρηματοδότηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της παραγωγικής διαδικασίας. Οι υποχρεώσεις που εντάσσονται στο παθητικό είναι αποτέλεσμα οικονομικής συναλλαγής που συνέβη στο παρελθόν και αφορά την επιχείρηση.

Οι υποχρεώσεις διακρίνονται ανάλογα με το χρόνο λήξης τους σε βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες. Η ανάλυση που θα γίνει στο κεφάλαιο αυτό αφορά τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις.

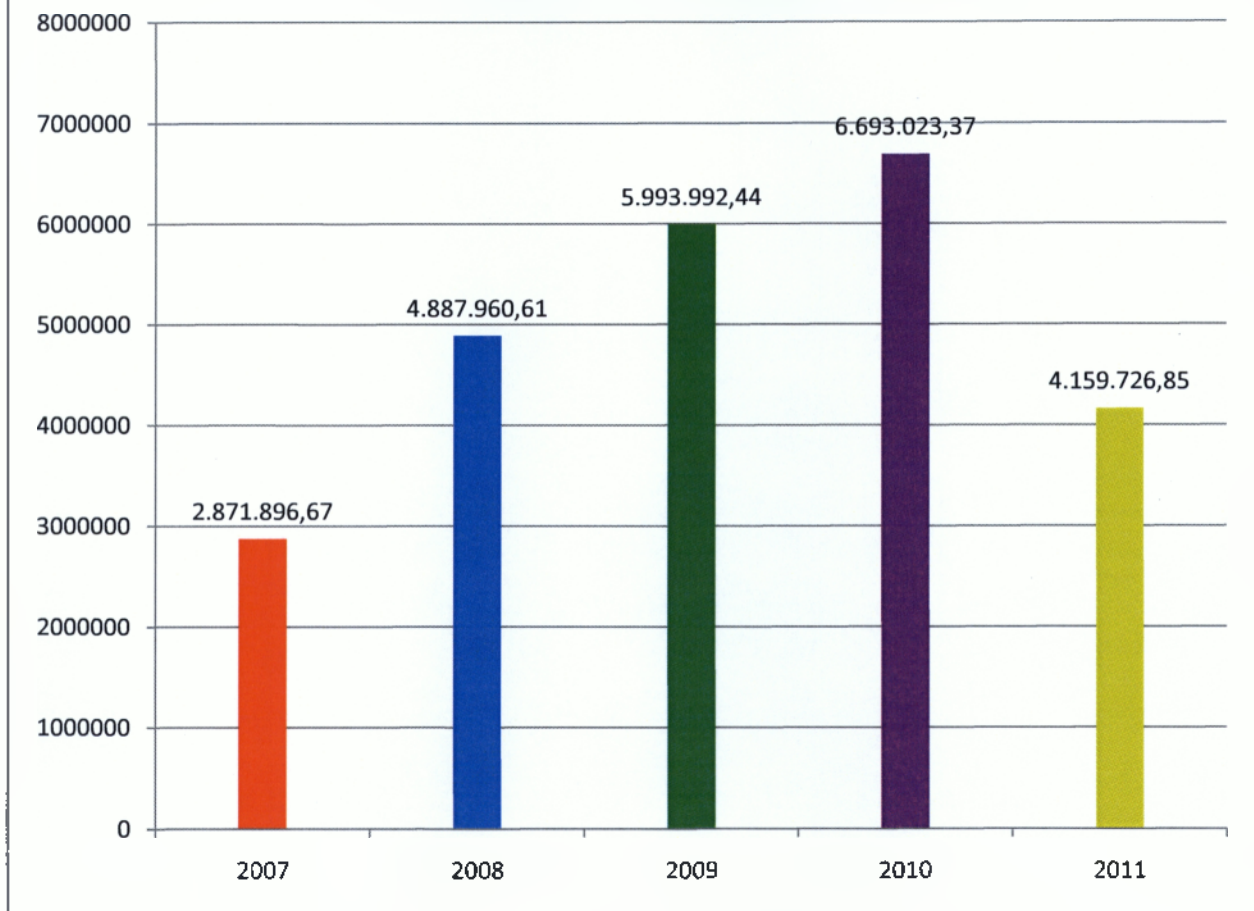
Βραχυχρόνια θεωρείται μια υποχρέωση όταν προσδοκάται ότι θα εξοφληθεί στη διάρκεια του συνήθους λειτουργικού κυκλώματος της επιχείρησης και σε διάστημα δώδεκα μηνών από τη λήξη της παρούσας λειτουργικής χρήσης. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις οφείλονται σε διάφορα γεγονότα, όπως η αγορά αγαθών ή χρησιμοποίηση υπηρεσιών τρίτων με πίστωση ολίγων μηνών, η λήψη βραχυπρόθεσμων δανείων και η είσπραξη προκαταβολών των πελατών για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών.

Σε εμάς είναι σημαντικό να δούμε την πορεία τους για τις πέντε χρήσεις που αναλύουμε, δεδομένου ότι θα τις χρησιμοποιήσουμε στην χρηματοοικονομική ανάλυση με τους αριθμοδείκτες. Παρακάτω δίνονται οι πίνακες με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις για τα πέντε έτη και των γενικών συνόλων τους.

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

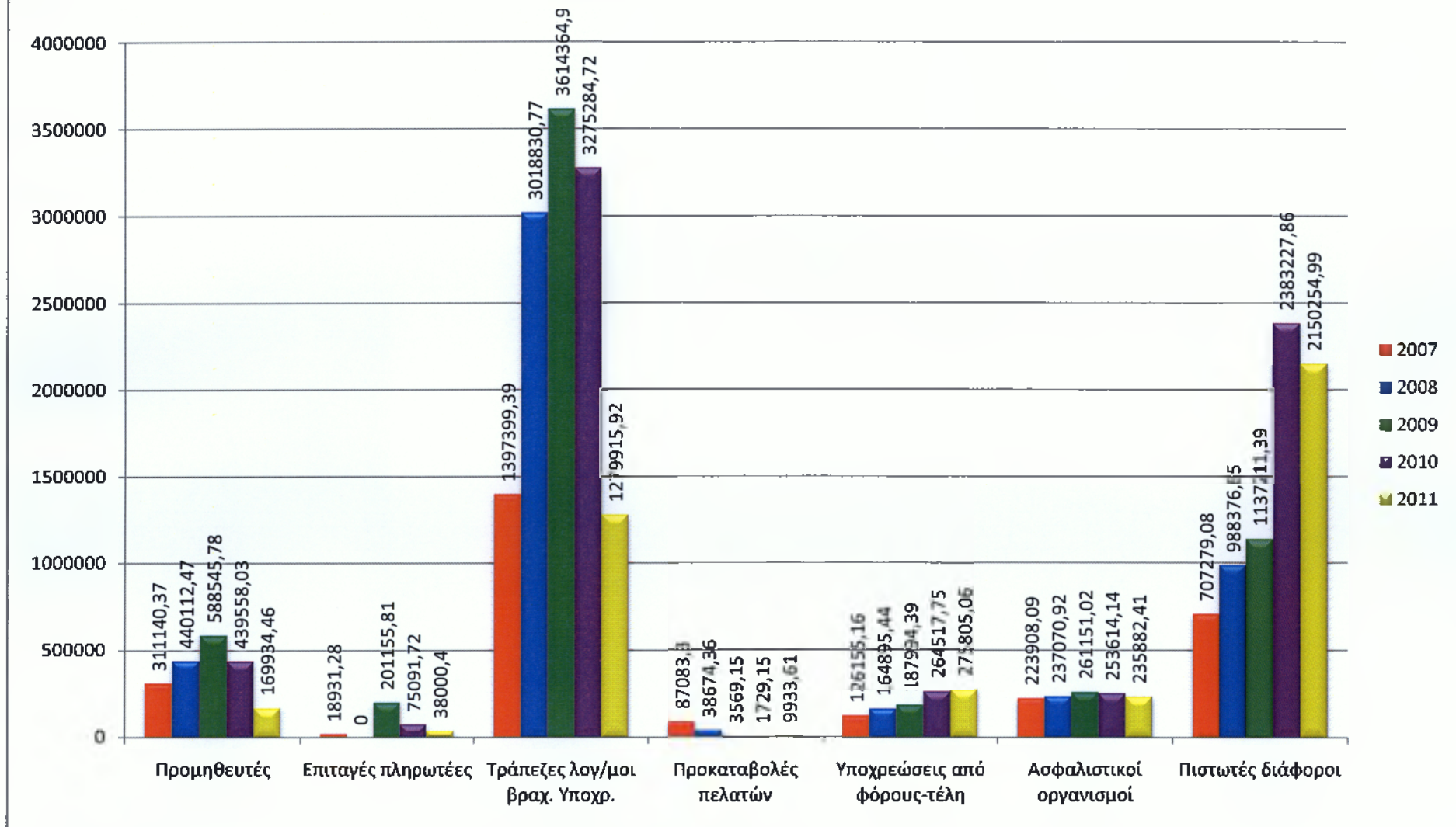
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡ.	2007	2008	2009	2010	2011
Προμηθευτές	311.140,37	440.112,47	588.545,78	439.558,03	169.934,46
Επιταγές πληρωτές	18.931,28	0	201.155,81	75.091,72	38.000,4
Τράπεζες λογ/μοι βραχ. Υποχρ.	1.397.399,39	3.018.830,77	3.614.364,9	3.275.284,72	1.279.915,92
Προκαταβολές πελατών	87.083,3	38.674,36	3.569,15	1.729,15	9.933,61
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	126.155,16	164.895,44	187.994,39	264.517,75	275.805,06
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	223.908,09	237.070,92	261.151,02	253.614,14	235.882,41
Πιστωτές διάφοροι	707.279,08	988.376,65	1.137.211,39	2.383.227,86	2.150.254,99
Σύνολο	2.871.896,67	4.887.960,61	5.993.992,44	6.693.023,37	4.159.726,85

Σύνολα Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι τις χρήσεις 2009 και 2010 οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι οι πιο αυξημένες σε σχέση με τις υπόλοιπες χρήσεις, με τη χρήση του 2010 οι υποχρεώσεις να ξεπερνούν τα 6.500.000,00€. Όπως θα δούμε και παρακάτω, πιο αναλυτικά κάθε χρήση συμπεραίνουμε ότι μετά τη χρήση του 2008 η επιχείρηση έχει τις πιο αυξημένες υποχρεώσεις.

Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις 2007-2011

Σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης είναι:

- Προμηθευτές
- Επιταγές πληρωτέες
- Τράπεζες λογ/μοί βραχ. Υποχρ.
- Προκαταβολές πελατών
- Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη
- Ασφαλιστικοί οργανισμοί
- Πιστωτές διάφοροι

Τα πιο υψηλά ποσά είναι τις χρήσεις του 2009 και 2010 εκτός από τους πιστωτές διάφοροι όπου τα πιο υψηλά είναι το 2010 και 2011. Όπως παρατηρούμε και για τις υπόλοιπες υποχρεώσεις από τη χρήση του 2008 και μετά αυξάνονται κατακόρυφα. Η καλύτερη χρονιά της επιχείρησης σύμφωνα με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι η χρήση του 2007 σε αντίθεση με τη χρήση του 2010 όπου είναι και η πιο δύσκολη.

5.3 Ανάλυση οικονομικών στοιχείων οργανισμού με τη χρήση αριθμοδεικτών

Η πλέον διαδεδομένη και δυναμική μέθοδος χρηματοοικονομικής ανάλυσης είναι η χρήση των αριθμοδεικτών. Οι αριθμοδείκτες βοηθούν στην ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων. Για να έχει ένας αριθμοδείκτης κάποια αξία θα πρέπει να εκφράζει σχέσεις που παρουσιάζουν οικονομικό ενδιαφέρον και μας οδηγούν σε συγκεκριμένα συμπεράσματα.

Οι αριθμοδείκτες εκφράζουν μια μαθηματική σχέση μεταξύ ενός ποσού το οποίο περιέχεται στον αριθμητή και ενός άλλου το οποίο περιέχεται στον παρανομαστή του αριθμοδείκτη. Ένας αριθμοδείκτης είναι σημαντικός εάν η σχέση μεταξύ αριθμητή και παρανομαστή μπορεί να ερμηνευθεί, δηλαδή, εάν είναι μια λογική και κατανοητή σχέση η οποία μπορεί να επηρεάσει τη λήψη χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Έτσι λοιπόν δεν μπορούμε να πάρουμε δύο τυχαία μεγέθη από τον ισολογισμό και να φτιάξουμε αριθμοδείκτη, γιατί το αποτέλεσμα που θα πάρουμε δεν θα έχει καμία αξία. Όπως επίσης, καμία αξία δεν θα έχει και ένας αριθμοδείκτης μόνος του, είναι απαραίτητο να γίνει η σύγκρισή του με ένα από τα εξής:

- Με τον ίδιο αριθμοδείκτη των προηγούμενων ετών της ίδιας επιχείρησης
- Με τον ίδιο αριθμοδείκτη του ίδιου έτους με άλλη επιχείρηση του ίδιου κλάδου
- Με έναν πρότυπο αριθμοδείκτη εντός ή εκτός της επιχείρησης

Με κάθε μια από αυτές τις συγκρίσεις προκύπτουν και διαφορετικά αποτελέσματα που κατά αντιστοιχία είναι τα εξής:

- Μπορούμε να δούμε εάν ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης έχει ανοδική ή καθοδική τάση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη
- Μπορούμε να δούμε τη θέση της επιχείρησης σε σχέση με τον υπόλοιπο κλάδο
- Εξετάζουμε κατά πόσο επιτεύχθηκαν οι στόχοι της

Οι αριθμοδείκτες παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες τόσο στη διοίκηση της επιχείρησης όσο και σε ένα εξωτερικό αναλυτή. Οι πληροφορίες αυτές αν και είναι ακριβής και αξιόπιστες, η μη σωστή ανάλυσή τους μπορεί να δώσει λανθασμένα αποτελέσματα γι' αυτό πρέπει να δίνετε ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο που ερμηνεύονται.

Υπάρχουν πολλοί εναλλακτικοί αριθμοδείκτες εκ των οποίων οι κυριότεροι και περισσότερο χρησιμοποιούμενοι στη χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων μπορούν να καταταγούν στις εξής κατηγορίες που δίνονται παρακάτω.

5.3.1 Κατηγορίες αριθμοδεικτών

- 1. Αριθμοδείκτες ρευστότητας (*Liquidity ratios*).** Χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τόσο της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσεως μιας επιχειρήσεως όσο και της ικανότητάς της να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.
- 2. Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (*Activity ratios*).** Χρησιμοποιούνται προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός αποτελεσματικότητας μιας επιχειρήσεως στη χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων, κατά πόσο δηλαδή γίνετε ικανοποιητική ή όχι χρησιμοποίηση αυτών.
- 3. Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (*Profitability ratios*).** Με αυτούς μετράτε η αποδοτικότητα μιας επιχειρήσεως, η δυναμικότητα των κερδών της και η ικανότητα της διοικήσεώς της. Με άλλα λόγια οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν το βαθμό επιτυχίας ή αποτυχίας μιας επιχειρήσεως σε δεδομένη χρονική περίοδο.
- 4. Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας (*Financial structure and viability ratios*).** Με αυτούς εκτιμάται η μακροχρόνια ικανότητα μιας επιχειρήσεως να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της και ο βαθμός προστασίας που αναλαμβάνουν οι πιστωτές της.
- 5. Αριθμοδείκτες επενδύσεων ή επενδυτικοί αριθμοδείκτες (*Investment ratios*).** Οι αριθμοδείκτες αυτοί συσχετίζουν το αριθμό των μετοχών μιας επιχειρήσεως και τη χρηματιστηριακή τους τιμή με τα κέρδη, τα μερίσματα και τα άλλα περιουσιακά στοιχεία της.

Όπως είναι φανερό, τα διάφορα είδη αριθμοδεικτών αλληλοσυνδέονται, οπότε είναι απαραίτητη μια συνολική θεώρηση αυτών, προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης κατανόηση της χρηματοοικονομικής και λειτουργικής καταστάσεως της επιχειρήσεως. Η ταξινόμηση των αριθμοδεικτών κατά κατηγορίες είναι επίσης χρήσιμη, διότι βοηθά στο να επικεντρώνεται η ανάλυση σε ορισμένα σημεία που ενδιαφέρουν τον αναλυτή.

Στους ισολογισμούς που θα αναλυθούν παρακάτω θα χρησιμοποιηθούν συγκεκριμένοι αριθμοδείκτες, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν δοθεί από τον υπεύθυνο του λογιστηρίου του Υπεραστικού ΚΤΕΛ Μεσσηνίας. Οι αριθμοδείκτες που θα χρησιμοποιηθούν είναι:

- 1. Αριθμοδείκτες Ρευστότητας**
 - i. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ή κεφαλαίου κίνησης
 - ii. Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας
 - iii. Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας

2. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας
 - i. Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων
 - ii. Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων
3. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας
 - i. Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους
 - ii. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού
 - iii. Συνδυασμένος αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού
 - iv. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων
4. Αριθμοδείκτες Διαρθρώσεως Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας
 - i. Αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια
 - ii. Αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια

Ο λόγος για τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν οι συγκεκριμένοι αριθμοδείκτες είναι, επειδή είναι οι πιο διαδεδομένοι στην ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και με την ανάλυσή τους θα μπορέσουμε να δούμε την εικόνα της επιχείρησης.

5.4 Χρηματοοικονομική ανάλυση οργανισμού με τη χρήση αριθμοδεικτών 2007-2011

1. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

- i. Αριθμοδείκτες γενικής ρευστότητας ή κεφαλαίου κίνησης

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ή κεφαλαίου κίνησης μας δείχνει το μέτρο ρευστότητας μιας επιχείρησης και το περιθώριο ασφαλείας, που διατηρεί η διοίκησή της για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μια κάποια ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή των κεφαλαίων κίνησης. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο καλύτερη είναι η ρευστότητα της συγκεκριμένης επιχείρησης. Και ο τύπος του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη είναι:

$$\frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Παρακάτω δίνονται τα αποτελέσματα για τις χρήσεις 2007, 2008, 2009, 2010 και 2011, σύμφωνα με τα στοιχεία που πάρθηκαν από τους ισολογισμούς της επιχείρησης, όπως αυτοί δόθηκαν από το λογιστήριο του Υπεραστικού ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας.

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

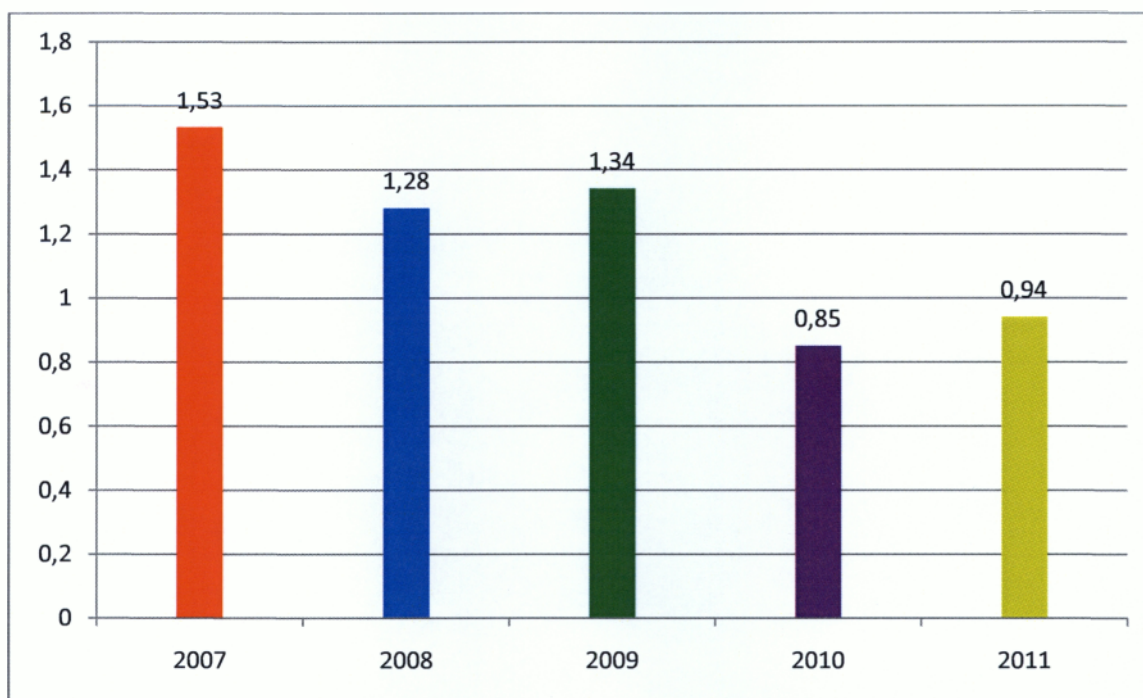
$$\text{Χρήση 2007} \quad \frac{4.295.947,91+111.299,71+0}{2.871.896,67} = \frac{4.407.274,62}{2.871.896,67} = 1,53$$

$$\text{Χρήση 2008} \quad \frac{5.974.407,71+268.653,02+0}{4.887.960,61} = \frac{6.243.060,73}{4.887.960,61} = 1,28$$

$$\text{Χρήση 2009} \quad \frac{7.951.050,65+80.865,10+0}{5.993.992,44} = \frac{8.031.915,75}{5.993.992,44} = 1,34$$

$$\text{Χρήση 2010} \quad \frac{5.440.110,36+231.293,11+0}{6.693.023,37} = \frac{5.671.403,47}{6.693.023,37} = 0,85$$

$$\text{Χρήση 2011} \quad \frac{3.644.855,52+266.851,07+0}{4.159.726,85} = \frac{3.911.706,59}{4.159.726,85} = 0,94$$

Σύμφωνα με τα στοιχεία και τα αποτελέσματα παρατηρούμε μέχρι και το 2009 την αύξηση στις απαιτήσεις όπου φτάνουν και τα 7.951.050,65€ και τη μείωσή τους τις επόμενες δύο χρήσεις, όπου το 2011 φτάνουν τα 3.644.855,52€. Έχουμε μια αύξηση των διαθεσίμων της επιχείρησης απ' το 2007 στο 2008 κατά 157.353,31€ και μια απότομη μείωση την επόμενη χρονιά και φτάνουν τις 80.865,10. Το 2010 και το 2011 υπάρχει μια ανοδική πορεία των διαθεσίμων της επιχείρησης και φτάνουμε το 2011 να είναι 266.851,07. Παρατηρούμε ότι τα αποθέματα μας σε όλες τις χρήσεις είναι μηδενικά, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η επιχείρηση δεν έχει πωλήσεις. Η επιχείρησή μας παράγει μεταφορικό έργο και παρέχει υπηρεσίες. Τέλος παρατηρούμε μια συνεχόμενη αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων μέχρι και το 2010 που φτάνουν στα 6.693.023,37€ και μια μικρή μείωση την χρήση του 2011 κατά 2.533.296,52€.

Τα αποτελέσματα των αριθμοδεικτών της γενικής ρευστότητας μας δίνουν μια εικόνα της επιχείρησης και παρατηρούμε ότι:

- Το 2007 η ρευστότητα της επιχείρησης βρίσκεται στο καλύτερο επίπεδο σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χρονιές. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση τη συγκεκριμένη χρήση μπορούσε να καλύψει τις υποχρεώσεις της με ασφάλεια.
- Το 2008 παράλληλα την αύξηση των διαθεσίμων της επιχείρησης έχουμε σχεδόν διπλάσια αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση στον αριθμοδείκτη μας. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση τη χρήση του 2008 βρέθηκε σε ευάλωτη θέση

για την ασφάλεια της ρευστότητάς της και την κάλυψη των υποχρεώσεων της.

- Το 2009 έχουμε μια μικρή αύξηση στον αριθμοδείκτη μας. Αυτό συμβαίνει διότι, παρόλη την μείωση που έχουμε στα διαθέσιμα, υπάρχει μεγάλη αύξηση των απαιτήσεων, όπου είναι και το πιο υψηλό ποσό σε όλες τις χρήσεις. Στην περίπτωση αυτή να μην υπάρχει αύξηση του δείκτη η επιχείρηση όμως δεν μπορεί να καλύψει τόσο τις υποχρεώσεις της διότι δεν έχει διαθέσιμα, ρευστότητα.
- Το 2010 ο δείκτης μας μειώνεται σημαντικά και από τις χρονιές που εξετάζουμε η συγκεκριμένη είναι και η πιο δύσκολη για την επιχείρηση. Έχουμε μείωση των απαιτήσεων μας, αυτό σημαίνει ότι έχει αυξηθεί η ρευστότητα της επιχείρησης δηλαδή υπάρχουν διαθέσιμα, αλλά λόγω της αύξησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, όπου είναι και το υψηλότερο ποσό τη συγκεκριμένη χρήση, η επιχείρηση αδυνατεί να τις καλύψει.
- Τέλος τη χρήση του 2011 έχουμε μια μικρή αύξηση στο δείκτη μας και αυτό συμβαίνει, διότι έχουν μειωθεί οι απαιτήσεις με αποτέλεσμα να αυξηθούν τα διαθέσιμα και έχουν μειωθεί οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Αποτέλεσμα αυτών είναι, να μην η επιχείρηση να μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της περισσότερο σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά, αλλά συνεχίζει να είναι σε μη ευνοϊκή κατάσταση.

ii. Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας επινοήθηκε για να περιλάβει όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία μετατρέπονται εύκολα και γρήγορα σε ρευστά και αγνοεί όλα εκείνα τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού τα οποία δεν μετατρέπονται εύκολα σε μετρητά. Επίσης ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας μας δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης καλύπτουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Όταν ο αριθμοδείκτης βρίσκεται γύρω στη μονάδα ή και παραπάνω τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης είναι επαρκή για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Το αντίθετο συμβαίνει εάν είναι κάτω της μονάδας. Ο τύπος του δίνεται από τα εξής στοιχεία του ισολογισμού:

$$\frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Όπως θα παρατηρήσουμε παρακάτω τα στοιχεία είναι ίδια με τον αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας. Εξηγήσαμε το λόγο για τον οποίο συμβαίνει αυτό, οπότε εδώ θα αναλύσουμε τι συμβαίνει στον αριθμοδείκτη ειδικής ρευστότητας.

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

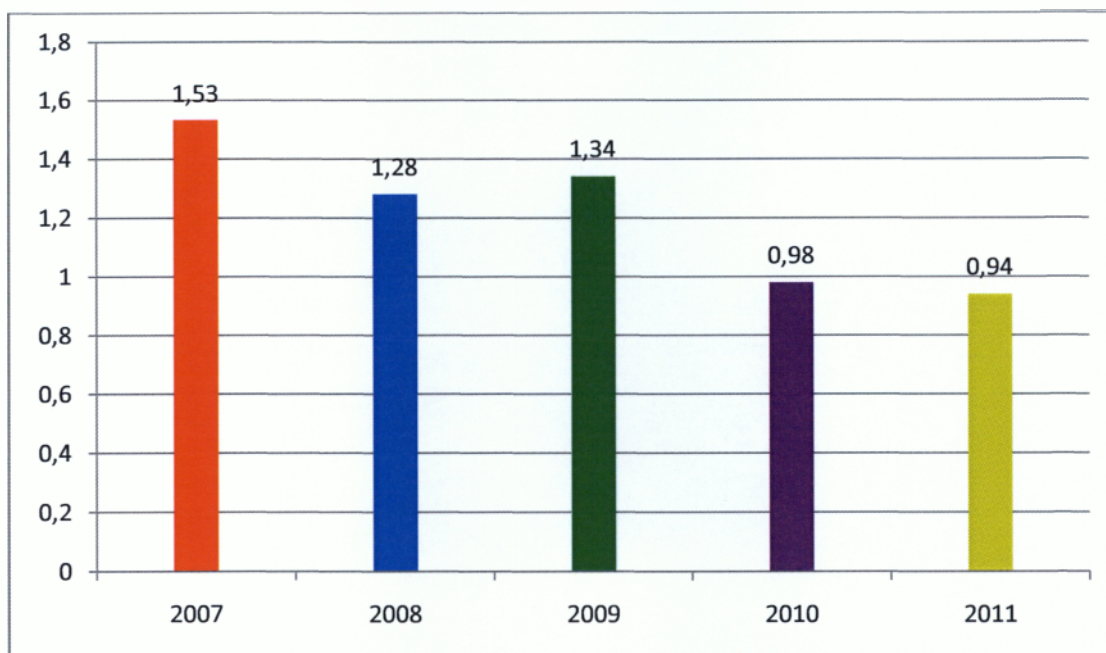
$$\text{Χρήση 2007} \quad \frac{4.295.947,91+111.299,71}{2.871.896,67} = \frac{4.407.274,62}{2.871.896,67} = 1,53$$

$$\text{Χρήση 2008} \quad \frac{5.974.407,71+268.653,02}{4.887.960,61} = \frac{6.243.060,73}{4.887.960,61} = 1,28$$

$$\text{Χρήση 2009} \quad \frac{7.951.050,65+80.865,10}{5.993.992,44} = \frac{8.031.915,75}{5.993.992,44} = 1,34$$

$$\text{Χρήση 2010} \quad \frac{5.440.110,36+231.293,11}{6.693.023,37} = \frac{5.671.403,47}{6.693.023,37} = 0,85$$

$$\text{Χρήση 2011} \quad \frac{3.644.855,52+266.851,07}{4.159.726,85} = \frac{3.911.706,59}{4.159.726,85} = 0,94$$

Όπως αναφέραμε παραπάνω όταν ο δείκτης είναι στη μονάδα και πάνω τα ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης είναι επαρκεί για να καλύψουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Έτσι έχουμε τη χρήση του 2007, τη χρήση του 2008 και τη χρήση του 2009 η επιχείρηση να μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της αφού είναι πάνω της μονάδας 1,53, 1,28 και 1,34 κατά αντιστοιχία και τις χρήσεις 2010 και 2011 κάτω τις μονάδας 0,98 και 0,94. Σύμφωνα με αυτό έχουμε:

- Τη χρήση του 2007 η επιχείρηση έχει την καλύτερη ρευστότητα και μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.
- Τη χρήση του 2008 συνεχίζει να έχει άμεση ρευστότητα η επιχείρηση και να μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της. Υπάρχει, βέβαια, μια μικρή μείωση λόγω της αύξησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.
- Προχωρώντας στη χρήση του 2009 έχουμε αύξηση στο δείκτη μας οπότε η επιχείρηση μπορεί και συνεχίζει να έχει ικανοποιητική καλύψει των υποχρεώσεών της.
- Τη χρήση του 2010 ο δείκτης της ειδικής ρευστότητας μειώνεται κάτω της μονάδας με αποτέλεσμα τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης να είναι ανεπαρκή για να καλύψουν τις υποχρεώσεις της επιχείρησης.
- Το ίδιο παρατηρούμε και τη χρήση του 2011 όπου ο δείκτης συνεχίζει να βρίσκεται κάτω της μονάδας, συνεχίζοντας να έχει πρόβλημα ρευστότητας.

Αποτέλεσμα των στοιχείων των δύο παραπάνω χρήσεων (2010 και 2011) είναι, πιθανότατα η επιχείρηση να αναζητήσει μελλοντικά άλλους τρόπους ρευστότητας για να μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της.

iii. Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας μας είναι ένας ακόμα αριθμοδείκτης που μας δείχνει την εικόνα της επάρκειας ή όχι μετρητών στην επιχείρηση σε σχέση με τις τρέχουσες λειτουργικές της ανάγκες. Επίσης εκφράζει την ικανότητα της επιχείρησης για την εξόφληση των τρεχουσών υποχρεώσεων της με τα μετρητά που διαθέτει. Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας μας δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης καλύπτουν τις υποχρεώσεις της. Ο τύπος δίνεται ως εξής:

$$\frac{\text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Παρακάτω θα αναλύσουμε τον αριθμοδείκτη αυτό από τη χρήση του 2007 έως και τη χρήση του 2011. Θα αναλύσουμε έναν ακόμα αριθμοδείκτη για την ρευστότητα της επιχείρησης και κατά πόσο μπορεί σε κάθε χρήση να καλύψει τις υποχρεώσεις της.

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

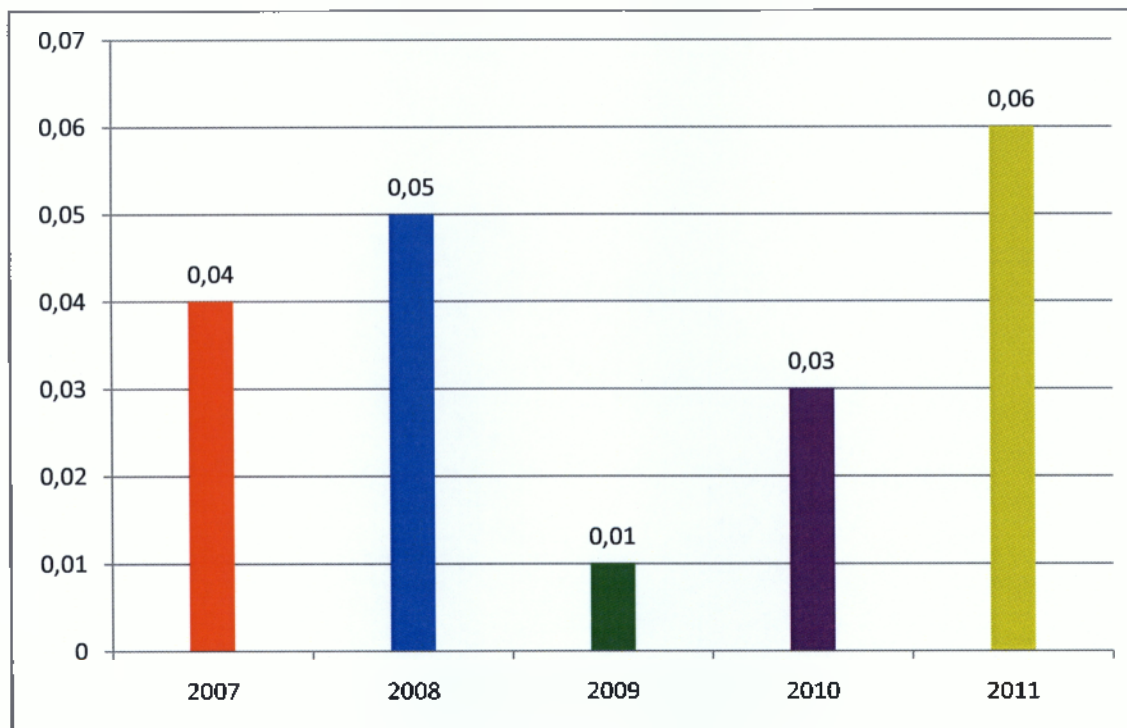
$$\text{Χρήση 2007} \quad \frac{111.299,71}{2.871.896,67} = 0,04$$

$$\text{Χρήση 2008} \quad \frac{268.653,02}{4.887.960,61} = 0,05$$

Χρήση 2009 $\frac{80.865,10}{5.993.992,44} = 0,01$

Χρήση 2010 $\frac{231.293,11}{6.693.023,37} = 0,03$

Χρήση 2011 $\frac{266.851,07}{4.159.726,85} = 0,06$

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα παρατηρούμε ότι η χρήση που η επιχείρηση έχει την καλύτερη ρευστότητα, ως προς τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία που έχει, είναι τη χρήση του 2011 με τον δείκτη να είναι στο 0,06. Η αμέσως επόμενη χρήση που η επιχείρηση έχει την καλύτερη ρευστότητα για την κάλυψη των υποχρεώσεων είναι το 2008 με 0,05, η επόμενη το 2007 με 0,04, μετά το 2010 με το δείκτη να φτάνει το 0,03 καταλήγοντας στη χρήση του 2009 όπου έχει και το πιο χαμηλό ποσοστό και η επιχείρηση

αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο πρόβλημα με το δείκτη να είναι στο 0,01. Αναλύοντας λοιπόν τις χρήσεις μας ξεχωριστά την καθεμία έχουμε:

- Τη χρήση του 2007 η επιχείρηση έχει μια σχετικά ικανοποιητική ρευστότητα όπου μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της.
- Την επόμενη χρήση του 2008 υπάρχει μια μικρή αύξηση στον αριθμοδείκτη μας με αποτέλεσμα η χρήση αυτή να είναι πιο ικανοποιητική σε σχέση με την προηγούμενη.
- Τη χρήση του 2009 έχουμε μεγάλη μείωση στον αριθμοδείκτη μας και αυτό συμβαίνει διότι τα διαθέσιμα της επιχείρησης έχουν μειωθεί πάρα πολύ σε σύγκριση με τις 2 προηγούμενες χρήσεις. Αποτέλεσμα η ρευστότητα της επιχείρησης να μην είναι επαρκή για να καλύψει τις υποχρεώσεις της.
- Τη χρήση του 2010 παρατηρούμε αύξηση στα διαθέσιμα της επιχείρησης, οπότε έχουμε αύξηση του αριθμοδείκτη μας και καλύτερη ρευστότητα στην επιχείρηση.
- Τέλος φτάνουμε στη χρήση του 2011 όπου είναι και η καλύτερη χρονιά, από αυτές που αναλύουμε, της επιχείρησης όπου έχουμε αύξηση των διαθέσιμων της και μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Αποτέλεσμα αυτών είναι τη συγκεκριμένη χρήση η ρευστότητα των διαθέσιμων να είναι επαρκή για να καλύψουν τις υποχρεώσεις της επιχείρησης.

2. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

i. Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων δείχνει πόσες, κατά μέσο όρο εισπράττονται κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσεως οι απαιτήσεις της επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα εισπράξεως των απαιτήσεων μιας επιχείρησης τόσο μικρότερος είναι ο χρόνος δεσμεύσεως των κεφαλαίων και τόσο καλύτερη είναι η θέση της από απόψεως χορηγούμενων πιστώσεων. Επί πλέον μεγάλη ταχύτητα στην είσπραξη των απαιτήσεων σημαίνει μικρότερη πιθανότητα ζημιών από επισφαλείς πελάτες. Ο τύπος του αριθμοδείκτη δίνετε ως εξής:

$$\frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Μέσος Όρος Απαιτήσεων}}$$

Παραπάνω εξηγήσαμε ότι η εταιρία των ΚΤΕΛ δεν έχει πωλήσεις και για το λόγω αυτό χρησιμοποιούμε τον Κύκλο Εργασιών της. Οπότε θα χρησιμοποιήσουμε το δείκτη ως εξής:

Κύκλος Εργασιών
Απαιτήσεις

Έτσι με την προσαρμογή αυτή στον αριθμοδείκτη, παρακάτω θα δοθούν τα αποτελέσματα των χρήσεων 2007, 2008, 2009, 2010 και 2011.

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

$$\text{Χρήση 2007} \quad \frac{14.462.779,73}{4.295.947,91} = 3,36$$

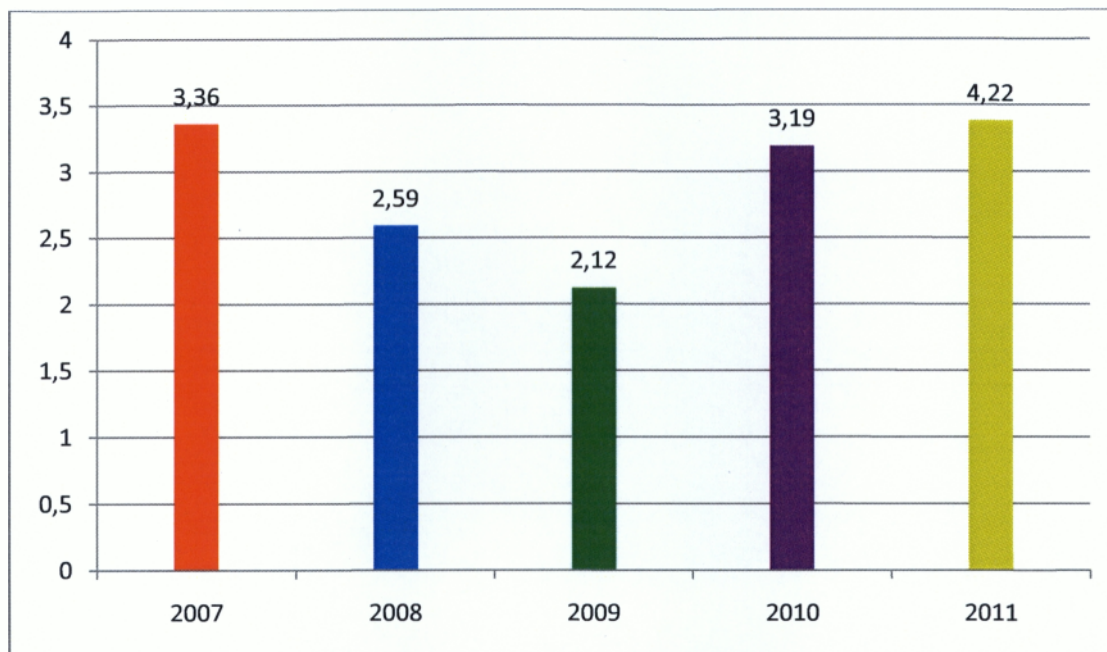
$$\text{Χρήση 2008} \quad \frac{15.508.037,15}{5.974.407,71} = 2,59$$

$$\text{Χρήση 2009} \quad \frac{16.863.071,91}{7.951.050,65} = 2,12$$

$$\text{Χρήση 2010} \quad \frac{17.401.811,36}{5.440.110,36} = 3,19$$

Χρήση 2011

$$\frac{15.392.988,91}{3.644.855,52} = 4,22$$

Ο υπολογισμός του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη μας βοηθά να δούμε με ποια ταχύτητα εισπράττονται οι απαιτήσεις της επιχείρησης. Όπως παρατηρούμε τις χρήσεις 2007, 2010 και 2011 η ταχύτητα εισπράξεως των απαιτήσεων είναι μεγαλύτερες με του δείκτες να είναι 3,36, 3,19 και 4,22 αντίστοιχα σε σχέση με τις χρήσεις 2008 και 2009 με 2,59 και 2,12 αντίστοιχα. Αναλύοντας τις χρήσεις έχουμε:

- Το 2007 είναι μια απ' τις καλύτερες χρονιές για την επιχείρηση. Η ταχύτητα εισπράξεως των απαιτήσεων είναι μεγάλη και αυτό δείχνει αυξημένη ικανότητα της επιχείρησης να εισπράξει τις απαιτήσεις της.
- Το 2008 υπάρχει μείωση στον αριθμοδείκτη και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση του χρόνου αναμονής για την είσπραξη των απαιτήσεων.
- Το 2009 η επιχείρηση βρίσκεται στην πιο μειονεκτική θέση. Από τις πέντε οικονομικές χρήσεις που εξετάζουμε, είναι η χρήση με την μικρότερη ταχύτητα. Δεδομένου αυτών, η επιχείρηση έχει μειωμένη ικανότητα για την είσπραξη των απαιτήσεων της.
- Το 2010 υπάρχει αύξηση στο δείκτη και μια ανάσα για την επιχείρηση να μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της.

- Και τέλος το 2011 έρχεται ως η καλύτερη χρονιά για την επιχείρηση με αυτή την αύξηση του αριθμοδείκτη και έχει μεγάλη βελτίωση στην ικανότητα είσπραξης των απαιτήσεων.

ii. Αριθμοδείκτης ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων δείχνει πόσες φορές το κόστος πωληθέντων καλύπτει της βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Ο τύπος δίνεται από τη σχέση:

$$\frac{\text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Λόγω της μη ύπαρξης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αλλάζουμε το δείκτη και αντί για το κόστος πωληθέντων θα χρησιμοποιήσουμε το κόστος παροχής υπηρεσιών.

$$\frac{\text{Κόστος Παροχής Υπηρεσιών}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Και με την αλλαγή αυτή έχουμε:

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

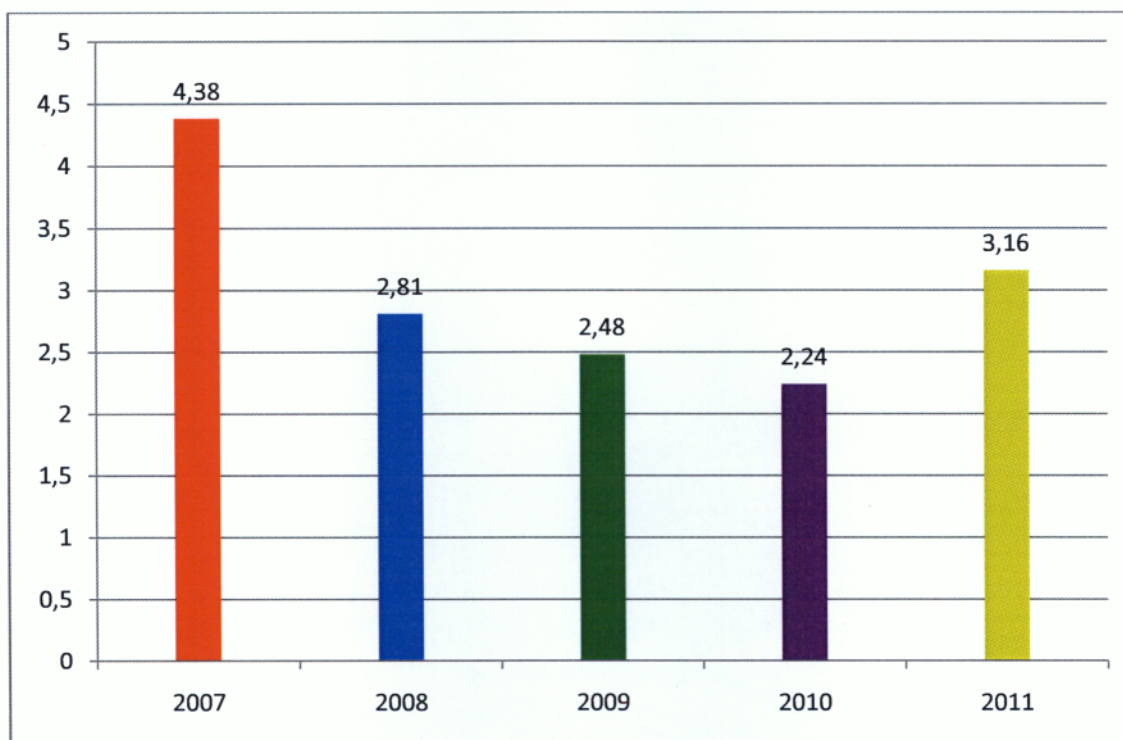
$$\text{Χρήση 2007} \quad \frac{12.588.774,02}{2.871.896,67} = 4,38$$

$$\text{Χρήση 2008} \quad \frac{13.772.765,22}{4.887.960,61} = 2,81$$

Χρήση 2009 $\frac{14.883.569,73}{5.993.992,44} = 2,48$

Χρήση 2010 $\frac{15.010.206,41}{6.693.023,37} = 2,24$

Χρήση 2011 $\frac{13.173.438,67}{4.159.726,85} = 3,16$

Με την ανάλυση του αριθμοδείκτη παρακολουθούμε μια σειρά ετών της επιχείρησης και βλέπουμε κατά πόσο το κόστος παροχής υπηρεσιών καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Έχοντας το 2007 ως την καλύτερη χρονιά με 4,38 και μετά το 2011 με 3,16. Τις χρήσεις 2008, 2009 και 2010 ο δείκτης μας μειώνεται σε 2,81, 2,48 και 2,24 αντίστοιχα.

- Τη χρήση του 2007 η επιχείρηση έχει τον πιο υψηλό αριθμοδείκτη με αποτέλεσμα η επιχείρηση τη συγκεκριμένη χρήση να μπορεί να καλύπτει τις υποχρεώσεις της με μεγαλύτερη άνεση.
- Τη χρήση του 2008 υπάρχει μια αρκετά μεγάλη μείωση οπότε η επιχείρηση μειώνει κατά πολύ την ικανότητά της να μπορεί να καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.
- Τη χρήση του 2009 συνεχίζει να μειώνεται ο δείκτης και η επιχείρηση να βρίσκεται σε μειονεκτική κατάσταση.
- Συνεχίζοντας τη χρήση του 2010 να μειώνεται και να έχει πρόβλημα.
- Φτάνοντας στη χρήση του 2011 να έχουμε αύξηση στον αριθμοδείκτη και μια ανάσα για την επιχείρηση ώστε να μπορεί να καλύπτει τις υποχρεώσεις της με μεγαλύτερη ασφάλεια.

Συγκρίνοντας τώρα τους δύο παραπάνω αριθμοδείκτες συμπεραίνουμε ότι εάν στην επιχείρηση η ταχύτητα εισπράξεως απαιτήσεων είναι μεγαλύτερη από την ταχύτητα βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων τότε οι υποχρεώσεις εξοφλούνται με βραδύτερο ρυθμό απ' ότι εισπράττονται οι απαιτήσεις. Και σύμφωνα με τα αποτελέσματά μας έχουμε για κάθε χρήση τα εξής:

- Τη χρήση του 2007 οι υποχρεώσεις της επιχείρησης εξοφλούνται με γρηγορότερο ρυθμό απ' ότι εισπράττονται οι απαιτήσεις αφού ο δείκτης των απαιτήσεων είναι μικρότερος από των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.
- Τη χρήση του 2008 η επιχείρηση συνεχίζει με τον ίδιο ρυθμό αφού και πάλι ο δείκτης ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι μεγαλύτερος.
- Συνεχίζοντας τη χρήση του 2009 να έχει μικρότερο δείκτη στην ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων με αποτέλεσμα να εξοφλεί τις υποχρεώσεις με μικρότερο ρυθμό.
- Τέλος φτάνουμε στις χρήσεις 2010 και 2011 όπου η ταχύτητα εισπράξεως των απαιτήσεων να είναι μεγαλύτερος από των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων με αποτέλεσμα η επιχείρηση να εισπράττει με μεγαλύτερο ρυθμό απ' ότι εξοφλεί τις υποχρεώσεις της.

3. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- i. Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους

Ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους δείχνει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης, καθώς και την πολιτική τιμών αυτής. Για να θεωρηθεί πετυχημένη μια επιχείρηση, θα πρέπει να έχει ένα αρκετά υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους, που να της επιτρέπει να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδά της και συγχρόνως να της αφήνει ένα ικανοποιητικό κέρδος. Ο τύπος δίνεται ως εξής:

$$\frac{\text{Μικτά Κέρδη Εκμετάλευσης}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις Χρήσης}}$$

Με βάση τα δεδομένα που έχουμε ο τύπος του αριθμοδείκτη μας προσαρμόζεται ως εξής:

$$\frac{\text{Μικτά Κέρδη Εκμετάλευσης}}{\text{Κύκλος Εργασιών}}$$

Παρακάτω δίνονται τα αποτελέσματα του αριθμοδείκτη μας με βάση τα στοιχεία από τους ισολογισμούς της επιχείρησης.

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

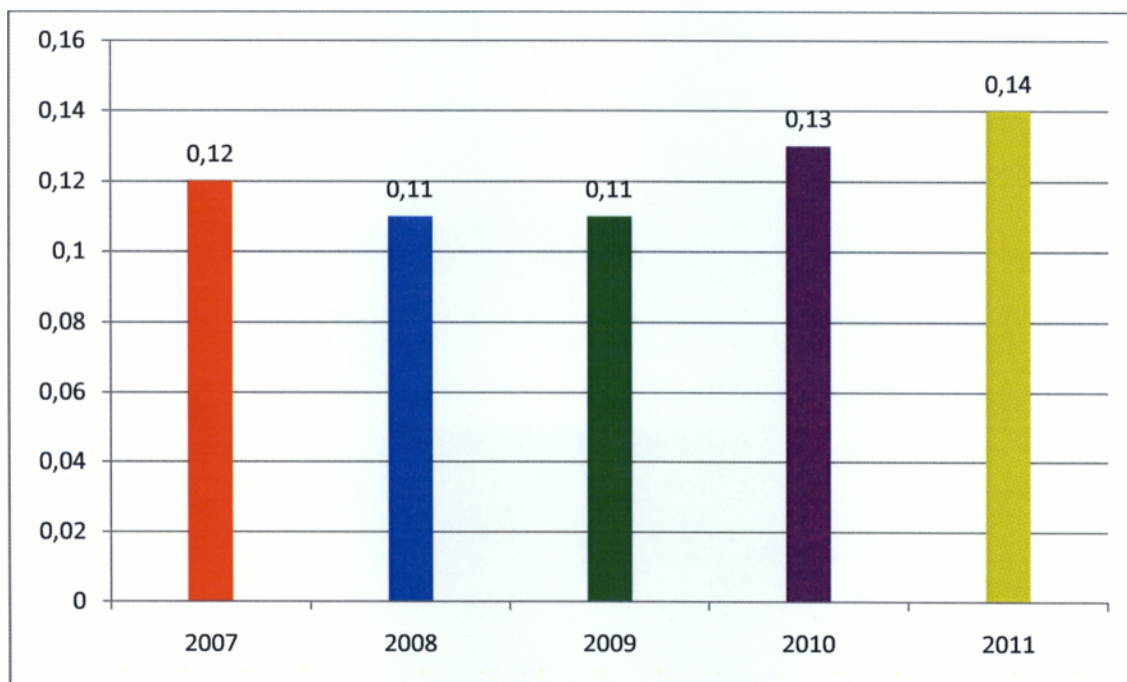
$$\text{Χρήση 2007} \quad \frac{1.874.005,71}{14.462.779,73} = 0,12$$

Χρήση 2008 $\frac{1.735.271,93}{15.508.037,15} = 0,11$

Χρήση 2009 $\frac{1.979.502,18}{16.863.071,91} = 0,11$

Χρήση 2010 $\frac{2.391.604,95}{17.401.811,36} = 0,13$

Χρήση 2011 $\frac{2.219.550,24}{15.392.988,91} = 0,14$

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του αριθμοδείκτη θα δούμε κατά πόσο αποτελεσματικά λειτούργησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια των πέντε

χρήσεων που εξετάζουμε. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο καλύτερη, από απόψεως κερδών, είναι η θέση της επιχείρησης και μπορεί να αντιμετωπίσει χωρίς δυσκολία μια αύξηση του κόστους παροχής υπηρεσιών. Κατά σειρά των χρήσεων από την καλύτερη χρονιά της επιχείρησης ξεκινάμε το 2011 με 0,14 συνεχίζοντας το 2010 με 0,13 το 2007 με 0,12 και τέλος τις χρήσεις του 2008 και 2009 με 0,11.

- Τη χρήση του 2007 ο αριθμοδείκτης είναι σχετικά υψηλός σε σύγκριση με τις υπόλοιπες και η επιχείρηση έχει αρκετά ικανοποιητικά κέρδη.
- Τη χρήση του 2008 και τη χρήση του 2009 η επιχείρηση βρίσκεται, κατά προσέγγιση των ποσοστών, στο ίδιο επίπεδο και είναι οι πιο ευάλωτες χρονιές έχοντας μη ικανοποιητικά κέρδη.
- Τη χρήση του 2010 έχουμε αύξηση, οπότε η επιχείρηση βρίσκεται σε καλύτερη θέση.
- Και τέλος τη χρήση του 2011 είναι και η καλύτερη χρονιά της επιχείρησης όπου ο δείκτης είναι και ο πιο υψηλός και τα κέρδη της είναι πιο ικανοποιητικά σε σχέση με τις υπόλοιπες χρήσεις.

ii. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού μετρά την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχειρήσεως, καθώς και των επί μέρους τμημάτων αυτής και αποτελεί ένα είδος αξιολογήσεως και ελέγχου της διοικήσεώς της. Η αποτελεσματικότητα λειτουργίας μιας επιχείρησης δείχνει την ικανότητά της να μπορεί να επιζήσει οικονομικά και να προσελκύει κεφάλαια για επένδυση, ανταμείβοντάς τα ανάλογα. Ο τύπος του δίνεται από τη σχέση:

$$100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη} + \text{Χρηματοοικονομικά Εξοδα}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Λόγω της μη ύπαρξης καθαρών κερδών χρησιμοποιούμε τα μικτά κέρδη και έχουμε το δείκτη ως εξής:

$$100 \times \frac{\text{Μικτά Κέρδη} + \text{Χρηματοοικονομικά Εξοδα}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

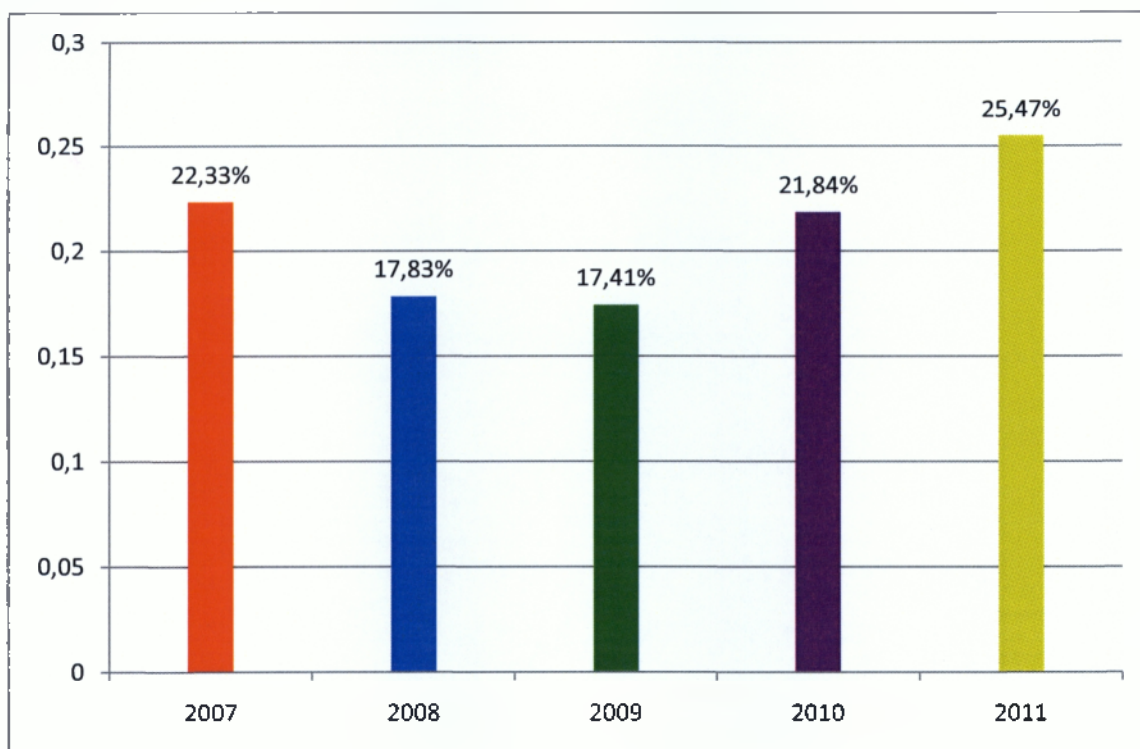
$$\text{Χρήση 2007} \quad 100 \times \frac{1.874.005,71 + 179.527,73}{9.193.073,05} = 100 \times \frac{2.053.533,44}{9.193.073,05} =$$
$$100 \times 0,2233 = 22,33\%$$

$$\text{Χρήση 2008} \quad 100 \times \frac{1.735.271,93 + 291.133,69}{11.363.748,35} = 100 \times \frac{2.026.405,62}{11.363.748,35} =$$
$$100 \times 0,1783 = 17,83\%$$

$$\text{Χρήση 2009} \quad 100 \times \frac{1.979.502,18 + 231.245,67}{12.696.528,61} = 100 \times \frac{2.210.747,85}{12.696.528,61} =$$
$$100 \times 0,1741 = 17,41\%$$

$$\text{Χρήση 2010} \quad 100 \times \frac{2.391.604,95 + 295.828,26}{12.299.984,10} = 100 \times \frac{2.687.433,21}{12.299.984,10} =$$
$$100 \times 0,2184 = 21,84\%$$

$$\text{Χρήση 2011} \quad 100 \times \frac{2.219.550,24 + 254.259,59}{9.712.055,71} = 100 \times \frac{2.473.809,83}{9.712.055,71} =$$
$$100 \times 0,2547 = 25,47\%$$

Παραπάνω έχουμε τα αποτελέσματα στο δείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού και θα αναλύσουμε για τα πέντε (2007, 2008, 2009, 2010, 2011) την αποδοτικότητα της επιχείρησης στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της. Όπως παρατηρούμε με μια γρήγορη ματιά από το παραπάνω γράφημα, η χρονιά που η επιχείρηση έχει την καλύτερη αποδοτικότητα είναι το 2011 με 25,47% απόδοση. Μετά έρχεται το 2007 με 22,33%, το 2010 με 21,84% και τις επόμενες δύο χρήσεις ο αριθμοδείκτης μειώνεται και φτάνει 17,83 για το 2008 και 17,41 για το 2009. Πιο αναλυτικά έχουμε:

- Τη χρήση του 2007 η επιχείρηση έχει μια σχετικά ικανοποιητική απόδοση στο σύνολο των περιουσιακών της στοιχείων.
- Για τη χρήση του 2008 έχει μειωθεί η αποδοτικότητα της επιχείρησης και τα κέρδη της επιχείρησης μειωμένα.
- Τη χρήση του 2009 η επιχείρηση βρίσκεται στην ίδια κατάσταση με τη χρήση του 2008 με μειωμένη αποδοτικότητα.
- Έχουμε αύξηση στον αριθμοδείκτη για τη χρήση του 2010 και αύξηση στην αποδοτικότητα της επιχείρησης και κατ' επέκταση και στα κέρδη της επιχείρησης.
- Και τέλος με την απόδοση της επιχείρησης για τη χρήση του 2011 την κατατάσσει ως την καλύτερη χρονιά, από τις χρήσεις που εξετάζουμε, και τα κέρδη της αρκετά αυξημένα.

iii. Συνδυασμένος αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού

Η παρακάτω σχέση είναι αρκετά σημαντική, διότι εμφανίζει τη σπουδαιότητα της ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού και του καθαρού περιθωρίου ή του καθαρού κέρδους και βοηθά στον εντοπισμό των δυνατών τρόπων, με τους οποίους μπορούν να αυξηθούν τα λειτουργικά της κέρδη σε σχέση με το ύψος των απασχολουμένων στην επιχείρηση περιουσιακών στοιχείων, ούτως ώστε να βελτιωθεί η απόδοσή της.

Καθαρό Περιθώριο × Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Ενεργητικού

ή

$$100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμετάλλευσης}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}} \times \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Μέσο Ύψος Ενεργητικού}}$$

Λόγω των αλλαγών των στοιχείων που έχουμε κάνουμε τις εξής αλλαγές στο δείκτη μας:

$$100 \times \frac{\text{Μικτά Κέρδη Εκμετάλλευσης}}{\text{Κύκλος Εργασιών}} \times \frac{\text{Κύκλος εργασιών}}{\text{Μέσο Ύψος Ενεργητικού}}$$

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

$$\text{Χρήση 2007} \quad 100 \times \frac{1.874.005,71}{14.462.779,73} \times \frac{14.462.779,73}{\frac{9.193.073,05+6.315.331,96}{2}} =$$

$$100 \times 0,1296 \times 1,865 = 100 \times 0,2417 = 24,17\%$$

$$\text{Χρήση 2008} \quad 100 \times \frac{1.735.271,93}{15.508.037,15} \times \frac{15.508.037,15}{\frac{11.363.748,35+9.193.073,05}{2}} =$$

$$100 \times 0,1119 \times 1,5088 = 100 \times 0,1688 = 16,88\%$$

$$\text{Χρήση 2009} \quad 100 \times \frac{1.979.502,18}{16.863.071,91} \times \frac{16.863.071,91}{\frac{12.696.528,61+11.363.748,35}{2}} =$$

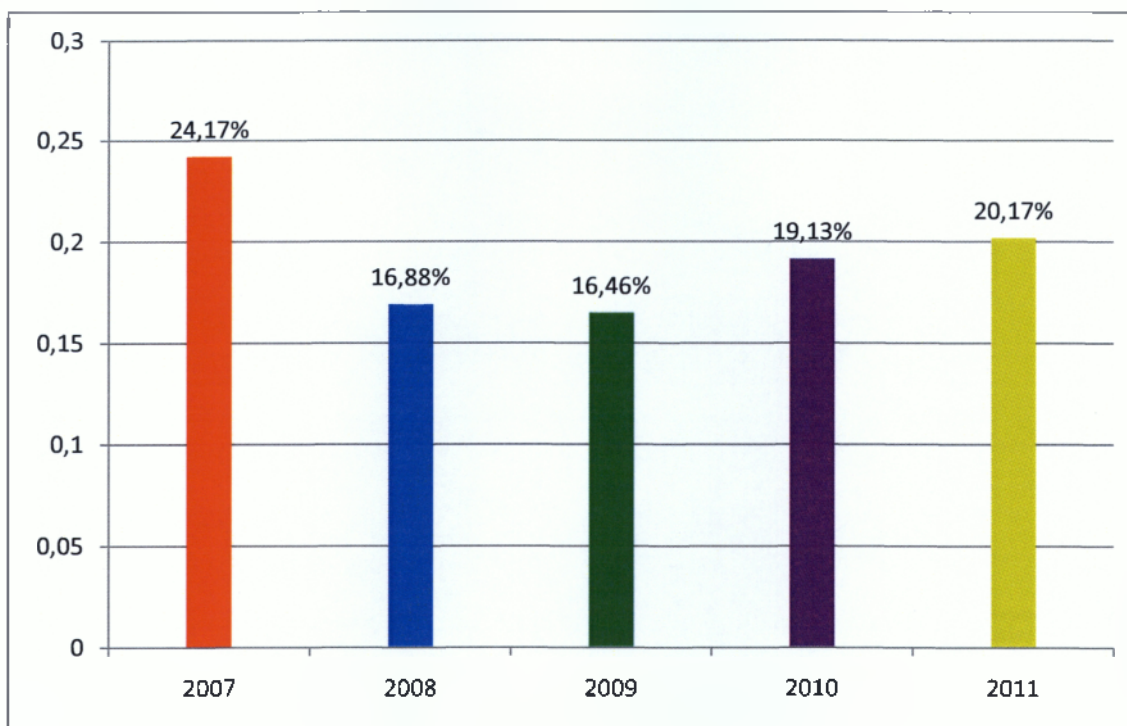
$$100 \times 0,1174 \times 1,4017 = 100 \times 0,1646 = 16,46\%$$

$$\text{Χρήση 2010} \quad 100 \times \frac{2.391.604,95}{17.401.811,36} \times \frac{17.401.811,36}{\frac{12.299.984,10+12.696.528,61}{2}} =$$

$$100 \times 0,1374 \times 1,3923 = 100 \times 0,1913 = 19,13\%$$

$$\text{Χρήση 2011} \quad 100 \times \frac{2.219.550,24}{15.392.988,91} \times \frac{15.392.988,91}{\frac{9.712.055,71+12.299.984,10}{2}} =$$

$$100 \times 0,1442 \times 1,3986 = 100 \times 0,2017 = 20,17\%$$

Σύμφωνα με τα παραπάνω αποτελέσματα του αριθμοδείκτη έχουμε για το 2007 24,17%, για το 2008 16,88%, για το 2009 16,46%, για το 2010 19,13 και για το 2011 20,17%.

- Για τη χρήση του 2007 η απόδοση του αριθμοδείκτη είναι η πιο ικανοποιητική αλλά όπως παρατηρούμε το καθαρό περιθώριο δεν είναι το υψηλό, αλλά έχουμε έναν αρκετά ικανοποιητικό δείκτη.
- Για τη χρήση του 2008 ο δείκτη μας έχει μειωθεί αρκετά όπως και τη χρήση του 2009 όπου είναι μη ικανοποιητικός.
- Τη χρήση του 2010 έχουμε αύξηση του αριθμοδείκτη και αυτό φαίνεται και στο καθαρό περιθώριο που έχει αυξηθεί και αυτό σημαίνει και αύξηση των κερδών της επιχείρησης.
- Και τέλος τη χρήση του 2011 έχουμε τη δεύτερη χρήση ως καλύτερη διότι εδώ έχουμε και το μεγαλύτερο αποτέλεσμα στο καθαρό περιθώριο.

iv. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων είναι ένας ακόμη σπουδαίος αριθμοδείκτης που απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησεως ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος.

$$100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμεταλεύσεως}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Λόγω του ότι η επιχείρηση δεν έχει καθαρά κέρδη διότι τα καθαρά κέρδη της τα μοιράζει στους μετόχους της με αποτέλεσμα στο τέλος κάθε χρήσης να έχει πάντα μηδενικά κέρδη θα χρησιμοποιήσουμε αντί των καθαρών κερδών τα μικτά κέρδη της επιχείρησης. Και ο δείκτης δίνεται ως εξής:

$$100 \times \frac{\text{Μικτά Κέρδη Εκμεταλεύσεως}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Με την αλλαγή αυτή στο δείκτη μας παρακάτω δίνουμε τα αποτελέσματα των πέντε χρήσεων που αναλύουμε.

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

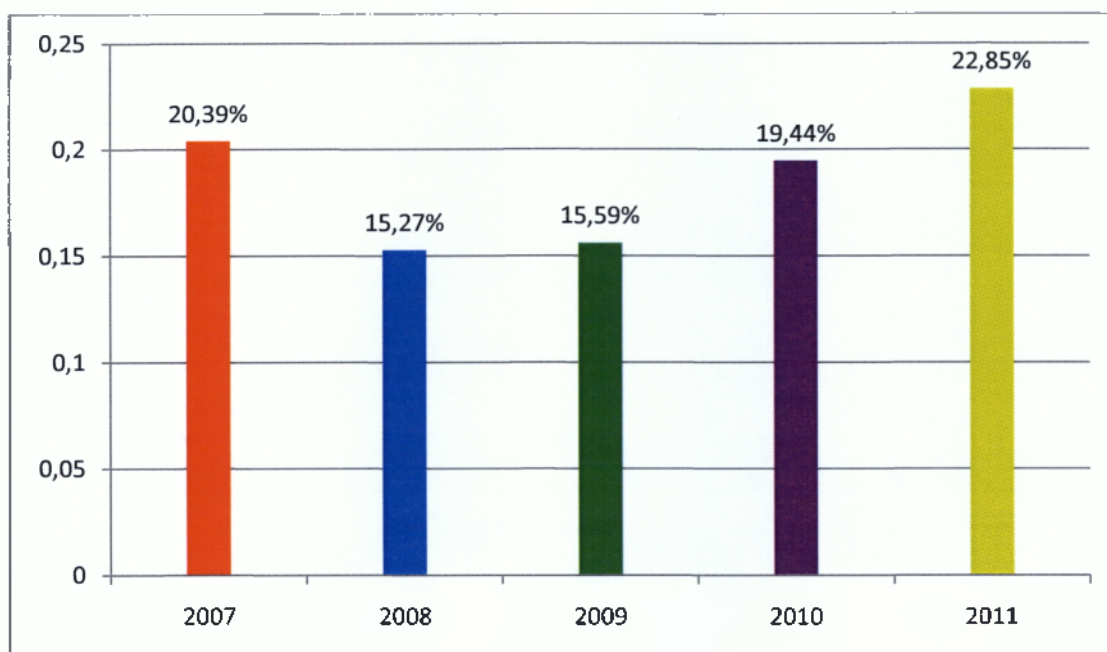
$$\text{Χρήση 2007} \quad 100 \times \frac{1.874.005,71}{9.193.073,05} = 100 \times 0,2039 = 20,39\%$$

$$\text{Χρήση 2008} \quad 100 \times \frac{1.735.271,93}{11.363.748,35} = 100 \times 0,1527 = 15,27\%$$

$$\text{Χρήση 2009} \quad 100 \times \frac{1.979.502,18}{12.696.528,61} = 100 \times 0,1559 = 15,59\%$$

Χρήση 2010 $100 \times \frac{2.391.604,95}{12.299.984,10} = 100 \times 0,1944 = 19,44\%$

Χρήση 2011 $100 \times \frac{2.219.550,24}{9.712.055,71} = 100 \times 0,2285 = 22,85\%$

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω αποτελέσματα για τις χρήσεις που αναλύουμε έχουμε το 2011 ως την καλύτερη χρονιά της επιχείρησης με τον πιο υψηλό δείκτη με 22,85%, το 2007 μετά με 20,39% και ως την αμέσως επόμενη πιο καλή χρονιά το 2010 με 19,44%. Τις χρήσεις 2008 και 2009 έχουμε τους πιο μειωμένους δείκτες με 15,27% και 15,59% αντίστοιχα. Πιο αναλυτικά έχουμε:

- Τη χρήση του 2007 έχουμε έναν αρκετά ικανοποιητικό αριθμοδείκτη που μας δείχνει την κερδοφόρα δυναμικότητα της επιχείρησης και την πραγματοποίηση ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος.
- Τη χρήση του 2008 και τη χρήση του 2009 έχουμε μείωση στο δείκτη και ένα μη ικανοποιητικό αποτέλεσμα για την επιχείρηση.
- Έχουμε αύξηση στο δείκτη τη χρήση του 2010 με αποτέλεσμα να αυξάνεται η κερδοφόρα δυναμικότητα της επιχείρησης και ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

- Και τέλος τη χρήση του 2011 έχουμε και τον πιο υψηλό δείκτη και έχει επιτευχθεί ο στόχος πραγματοποίησεως ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος.

4. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ι. Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς σύνολο κεφαλαίων

Η σχέση του αριθμοδείκτη των ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο δείχνει το ποσοστό των ενεργητικών στοιχείων μιας επιχείρησης που έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς της. Ο προσδιορισμός του δίνεται από τη σχέση:

$$100 \times \frac{\text{Ιδια Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά Κεφάλαια}}$$

Ως συνολικά κεφάλαια θα λάβουμε τα ίδια κεφάλαια συν τα ξένα κεφάλαια όπου ξένα κεφάλαια θα υπολογίσουμε τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οπότε ο τύπος μας είναι ως εξής:

$$100 \times \frac{\text{Ιδια Κεφάλαια}}{\text{Ιδια Κεφάλαια} + \text{Ξένα Κεφάλαια}}$$

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

$$\text{Χρήση 2007} \quad 100 \times \frac{3.603.571,77}{3.603.571,77+2.871.896,67} = 100 \times 0,5565 =$$

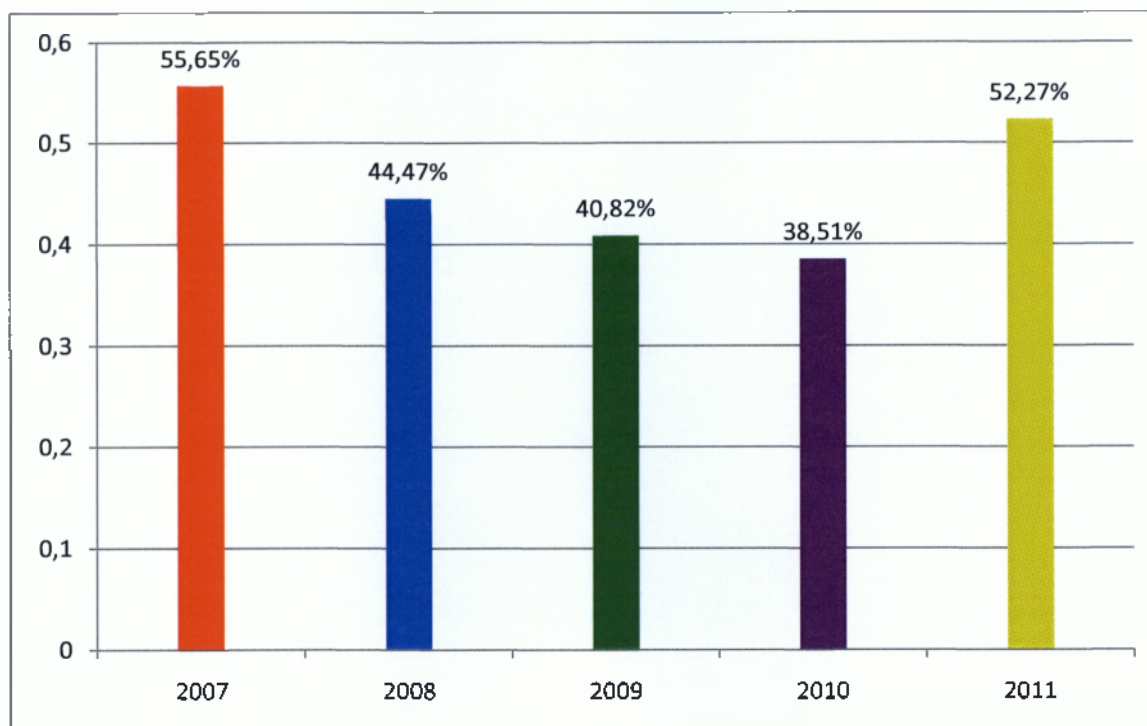
$$55,65\%$$

Χρήση 2008 $100 \times \frac{3.914.380,83}{3.914.380,83+4.887.960,61} = 100 \times 0,4447 =$
44,47%

Χρήση 2009 $100 \times \frac{4.134.107,00}{4.134.107,00+5.993.992,44} = 100 \times 0,4082 =$
40,82%

Χρήση 2010 $100 \times \frac{4.191.006,88}{4.191.006,88+6.693.023,37} = 100 \times 0,3851 =$
38,51%

Χρήση 2011 $100 \times \frac{4.556.391,46}{4.556.391,46+4.159.726,85} = 100 \times 0,5227 =$
52,27%

Για να μπορέσουμε να δούμε το βαθμό προστασίας των πιστωτών της επιχείρησης θα πρέπει να υπολογίσουμε και το τον αριθμοδείκτη δανειακών κεφαλαίων. Ο δείκτης αυτός μας δείχνει το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που έχει χρηματοδοτηθεί από τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους πιστωτές της επιχείρησης. Στον δείκτη μας ως ξένα κεφάλαια θα χρησιμοποιήσουμε μόνο τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και τα συνολικά κεφάλαια τα έχουμε υπολογίσει στον αριθμοδείκτη ιδίων προς συνολικά κεφάλαια. Ο αριθμοδείκτης δίνεται απ' την εξής σχέση:

$$100 \times \frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά κεφάλαια}}$$

Έτσι έχουμε τα αποτελέσματα για τις χρήσεις που αναλύουμε:

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

$$\text{Χρήση 2007} \quad 100 \times \frac{2.871.896,67}{3.603.571,77+2.871.896,67} = 100 \times 0,4435 =$$

44,35%

$$\text{Χρήση 2008} \quad 100 \times \frac{4.887.960,61}{3.914.380,83+4.887.960,61} = 100 \times 0,5553 =$$

55,53%

$$\text{Χρήση 2009} \quad 100 \times \frac{6.306.492,44}{4.134.107,00+5.993.992,44} = 100 \times 0,6520 =$$

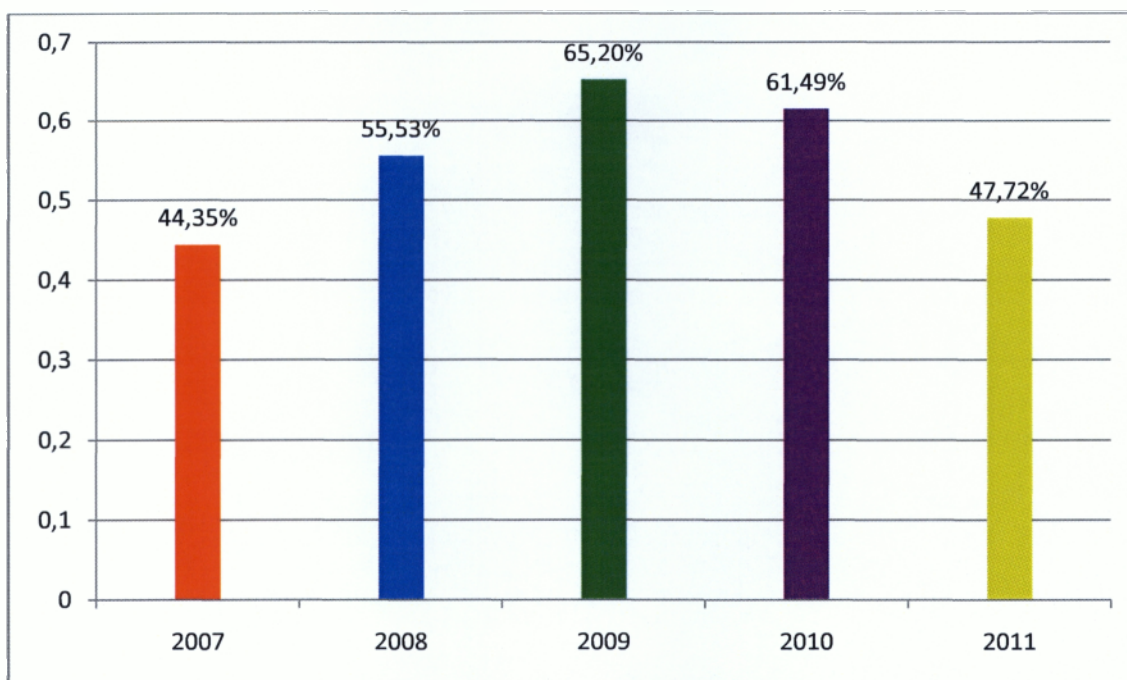
65,20%

$$\text{Χρήση 2010} \quad 100 \times \frac{6.693.023,37}{4.191.006,88+6.693.023,37} = 100 \times 0,6149 =$$

61,49%

$$\text{Χρήση 2011} \quad 100 \times \frac{4.159.726,85}{4.556.391,46+4.159.726,85} = 100 \times 0,4772 =$$

47,72%

Έχοντας λοιπόν τα αποτελέσματα των δύο αριθμοδεικτών μπορούμε να δούμε τη σχέση των ιδίων και των δανειακών κεφαλαίων. Έτσι όσο μεγαλύτερο είναι το ύψος των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης σε σχέση με τις υποχρεώσεις της τόσο μεγαλύτερη προστασία παρέχεται στους δανειστές της και τόσο μικρότερη πίεση ασκείται σ' αυτή για την εξόφληση των υποχρεώσεων της και την πληρωμή τόκων. Έτσι έχουμε για κάθε χρήση τα εξής:

- Για τη χρήση του 2007 τον αριθμοδείκτη των ιδίων κεφαλαίων με ποσοστό 55,65% και των δανειακών με 44,35%, έχουμε μικρότερη πίεση για την εξόφληση των υποχρεώσεων.
- Για τη χρήση του 2008 με τον αριθμοδείκτη των ιδίων στο 44,47% και των ξένων στο 55,53% έχουμε ακριβώς το αντίθετο αφού είναι μεγαλύτερο το ύψος των ξένων.
- Το ίδιο ακριβώς παρατηρούμε και τη χρήση του 2009 με μεγάλη αύξηση των δανειακών σε 65,20% και μείωση των ιδίων σε 40,82%.
- Τη χρήση του 2010 έχουμε ακόμα μεγαλύτερη μείωση με τον αριθμοδείκτη των ιδίων να είναι στο 38,51% και των ξένων στο 61,49%. Αποτέλεσμα των τριών αυτών ετών είναι να υπάρχει μεγάλη πίεση ως προς την εξόφληση των υποχρεώσεων και των τόκων της.
- Τη χρήση του 2011 η επιχείρηση παίρνει μια ανάσα με την αύξηση του δείκτη των ιδίων κεφαλαίων και τη μείωση των δανειακών. Έτσι υπάρχει μείωση στην πίεση για την εξόφληση των υποχρεώσεων.

ii. Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια χρησιμοποιείται για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ή όχι υπερδανεισμός σε μια επιχείρηση και εκφράζει τη σχέση μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των δανειακών κεφαλαίων. Επίσης δείχνει την ασφάλεια που παρέχει η επιχείρηση στους δανειστές της. Όταν ο δείκτης μας είναι μεγαλύτερος της μονάδας δείχνει ότι οι φορείς της επιχείρησης συμμετέχουν σ' αυτή με περισσότερα κεφάλαια απ' ότι οι πιστωτές της. Όσο μεγαλύτερη είναι αυτή η σχέση τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια παρέχεται στους πιστωτές της επιχείρησης. Ο αριθμοδείκτης δίνεται ως εξής:

$$\frac{\text{Ιδια Κεφάλαια}}{\text{Ξένα Κεφάλαια}}$$

Ως ξένα κεφάλαια θα χρησιμοποιήσουμε τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και έτσι υπολογίζουμε τον αριθμοδείκτη μας για τα έτη που αναλύουμε, 2007, 2008, 2009, 2010 και 2011.

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

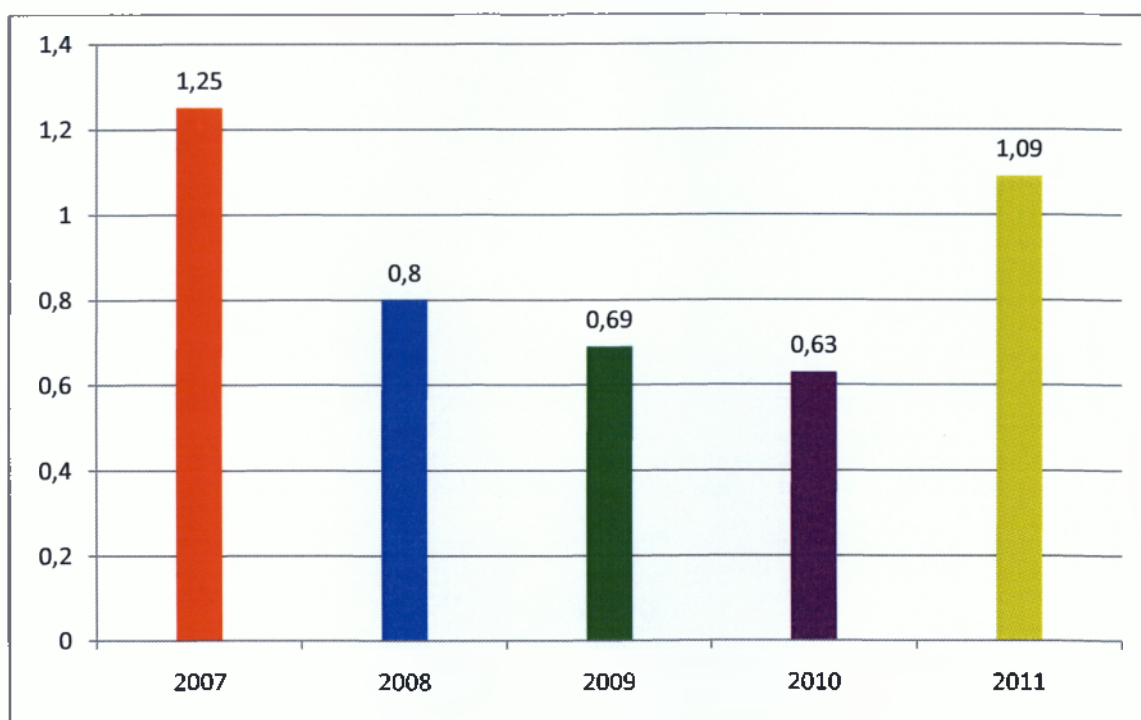
$$\text{Χρήση 2007} \quad \frac{3.603.571,77}{2.871.896,67} = 1,25$$

$$\text{Χρήση 2008} \quad \frac{3.914.380,83}{4.887.960,61} = 0,80$$

$$\text{Χρήση 2009} \quad \frac{4.134.107,00}{5.993.992,44} = 0,69$$

Χρήση 2010 $\frac{4.191.006,88}{6.693.023,37} = 0,63$

Χρήση 2011 $\frac{4.556.391,46}{4.159.726,85} = 1,09$

Αναλύοντας και τον τελευταίο δείκτη που χρησιμοποιήσαμε για την επιχείρησή μας παρατηρούμε την ασφάλεια που παρέχει στους δανειστές της. Με τη μεγαλύτερη ασφάλεια τις χρήσεις 2007 και 2011 με 1,25 και 1,09 αντίστοιχα και μειωμένη το 2008, 2009 και 2010 με 0,8, 0,69 και 0,63 αντίστοιχα. Πιο αναλυτικά έχουμε:

- Η χρήση του 2007 είναι η καλύτερη για την επιχείρηση αφού έχει και τον πιο υψηλό δείκτη και η συμμετοχή των φορέων σ' αυτήν με περισσότερα κεφάλαια.
- Για τη χρήση του 2008 η επιχείρηση δεν παρέχει ασφάλεια στους πιστωτές αφού ο δείκτης είναι κάτω της μονάδας και οι πιστωτές συμμετέχουν με περισσότερα κεφάλαια.

- Το ίδιο συμβαίνει και τη χρήση του 2009, όπου ο αριθμοδείκτης μειώνεται ακόμα περισσότερο.
- Συνεχίζοντας και τη χρήση του 2010 να μειώνεται και οι φορείς να συμμετέχουν με λιγότερα κεφάλαια και οι πιστωτές με περισσότερα.
- Φτάνοντας στο 2011 με αρκετά μεγάλη αύξηση του αριθμοδείκτη και αύξηση της ασφάλειας των πιστωτών και μεγαλύτερη συμμετοχή των φορέων με περισσότερα κεφάλαια απ' ό,τι οι πιστωτές.

5.5 Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης

Σε αυτό το κεφάλαιο θα μελετήσουμε το κεφάλαιο κίνησης της επιχείρησης, το οποίο είναι μεγάλης σημασίας λόγω της σχέσης του με τις τρέχουσες λειτουργικές της ανάγκες. Ανεπάρκεια και κακή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης αποτελεί μια από τις σπουδαιότερες αιτίες πτωχεύσεως.

Το κεφάλαιο κίνησης έχει δύο ορισμούς, οι οποίοι είναι οι επικρατέστεροι και έχουν γίνει ευρύτερα αποδεκτοί.

Ο πρώτος ορισμός έχει ως εξής:

➤ Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης είναι το πλεόνασμα των κυκλοφοριακών στοιχείων μιας επιχείρησης σε σχέση με τις τρέχουσες ή βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της και αποτελείται από τα κυκλοφοριακά στοιχεία που παρέχονται στην επιχείρηση από τους φορείς της και τους μακροχρόνιους πιστωτές της. Με άλλα λόγια, το καθαρό κεφάλαιο κίνησης αντιπροσωπεύει το ποσό των κυκλοφοριακών στοιχείων (κυκλοφορούν + διαθέσιμο), που δεν έχει προσφερθεί από τους βραχυχρόνιους πιστωτές της επιχείρησης.

Ο παραπάνω ορισμός είναι ποιοτικού χαρακτήρα, διότι δείχνει την ύπαρξη ή μη πλεονάσματος σε κυκλοφοριακά στοιχεία σε σχέση με τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Αποτελεί, δηλαδή ένα δείκτη οικονομικής ανάπτυξης της επιχείρησης ή με άλλα λόγια το περιθώριο προστασίας των βραχυχρόνιων πιστωτών της και της ομαλής λειτουργίας της στο παρόν και στο μέλλον.

Σύμφωνα με τα παραπάνω μπορούμε να πούμε ότι το καθαρό κεφάλαιο κίνησης μας δείχνει το ύψος των κυκλοφοριακών στοιχείων της επιχείρησης που απομένει, εάν υποθέσουμε ότι εξοφλούνται όλες οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις. Ως συμπέρασμα των παραπάνω, μας δείχνει το βαθμό ικανότητας της επιχείρησης να ανταπεξέλθει στις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. τέλος υπάρχει πιθανότητα να υπάρχει αρνητικό καθαρό κεφάλαιο κίνησης όταν οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες από το κυκλοφορούν ενεργητικό.

Ο δεύτερος ορισμός που έχει δοθεί είναι:

➤ Το συνολικό ή μικτό κεφάλαιο κίνησης

Σύμφωνα με το δεύτερο ορισμό, το κεφάλαιο κίνησης μιας επιχείρησης είναι ίσο με το σύνολο των κυκλοφοριακών στοιχείων (κυκλοφορούν + διαθέσιμο) και ονομάζεται συνολικό ή μικτό κεφάλαιο κίνησης.

Ο ορισμός αυτός είναι ποσοτικού χαρακτήρα, διότι αντιπροσωπεύει το σύνολο των κυκλοφοριακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη

των τρεχουσών αναγκών, δηλαδή, αποθέματα, απαιτήσεις, καταθέσεις όψεως και μετρητά. Σύμφωνα με αυτόν τον ορισμό, κάθε επιχείρηση έχει καθαρό κεφάλαιο κίνησης, δηλαδή, το σύνολο των κυκλοφοριακών στοιχείων που αναφέρεται στους ισολογισμούς.

Παρακάτω θα αναλύσουμε για τις χρήσεις 2007, 2008, 2009, 2010 και 2011 το κεφάλαιο κίνησης και το καθαρό και το συνολικό.

Για το καθαρό κεφάλαιο κίνησης έχουμε:

Κυκλοφορούν Ενεργ. + Διαθέσιμο Ενεργ. – Βραχ. Υποχρεώσεις

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

Χρήση 2007 **4.295.947,91 + 111.299,71 – 2.871.896,67 =**
1.535.350,95

Χρήση 2008 **5.974.407,71 + 268.653,02 – 4.887.960,61 =**
1.355.100,12

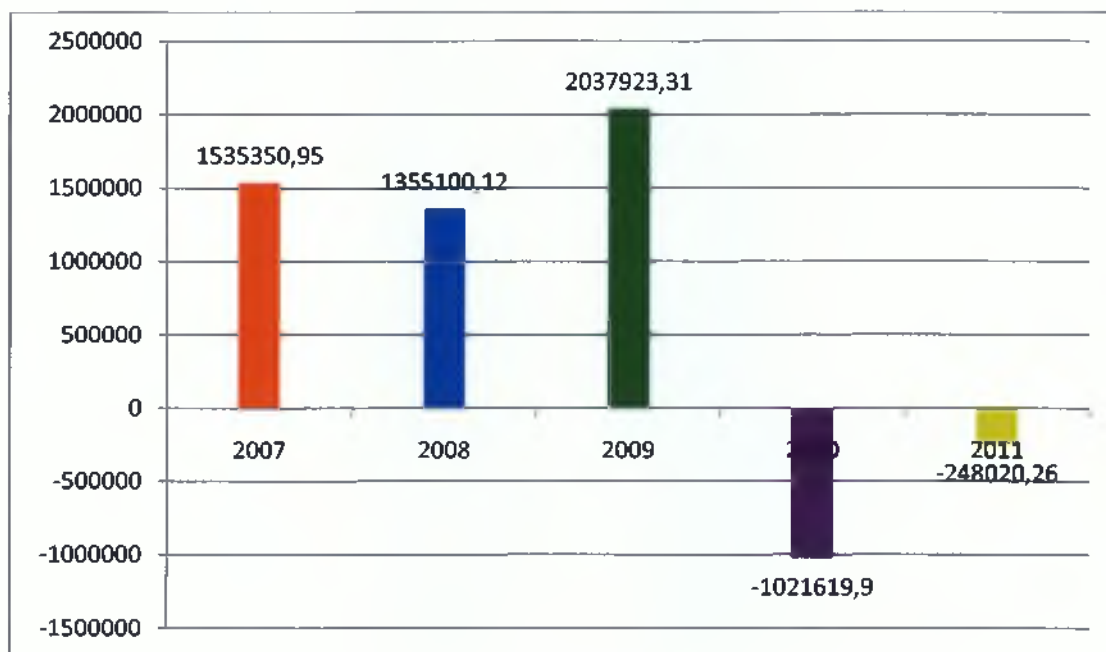
Χρήση 2009 **7.951.050,65 + 80.865,10 – 5.993.992,44 =**
2.037.923,31

Χρήση 2010 **5.440.110,36 + 231.293,11 – 6.693.023,37 =**
-1.021.619,90

Χρήση 2011

3.644.855,52 + 266.851,07 – 4.159.726,85 =

-248.020,26

Σύμφωνα με τα παραπάνω αποτελέσματα πιο αναλυτικά για κάθε χρήση έχουμε:

- Για τη χρήση του 2007 το καθαρό κεφάλαιο κίνησης είναι επαρκές για την επιχείρηση, με πλεόνασμα στα κυκλοφοριακά στοιχεία της και το κυκλοφορούν ενεργητικό να είναι μεγαλύτερο από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.
- Για τη χρήση του 2008 υπάρχει μείωση στο καθαρό κεφάλαιο κίνησης, διότι παρ' όλη την αύξηση του κυκλοφορούν υπάρχει και αύξηση στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Συνεχίζει όμως να είναι ικανοποιητικό για την επιχείρηση.
- Για τη χρήση του 2009 υπάρχει αρκετά μεγάλη αύξηση στο καθαρό κεφάλαιο και αυτό συμβαίνει διότι υπάρχει μεγάλη αύξηση στο κυκλοφορούν ενεργητικό και μας δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης για οικονομική ανάπτυξη.
- Τη χρήση του 2010 το καθαρό κεφάλαιο κίνησης δεν είναι ικανοποιητικό για την επιχείρηση, γιατί οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες από το κυκλοφορούν ενεργητικό και έτσι έχουμε αρνητικό αποτέλεσμα.

- Τέλος το ίδιο συμβαίνει και στη χρήση του 2011, όπου και εδώ έχουμε αρνητικό αποτέλεσμα στο καθαρό κεφάλαιο κίνησης, με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις να είναι μεγαλύτερες από το κυκλοφορούν ενεργητικό.

Για το συνολικό κεφάλαιο κίνησης έχουμε:

Κυκλοφορούν Ενεργητικό + Διαθέσιμο Ενεργητικό

(τα ποσά δίνονται σε ευρώ €)

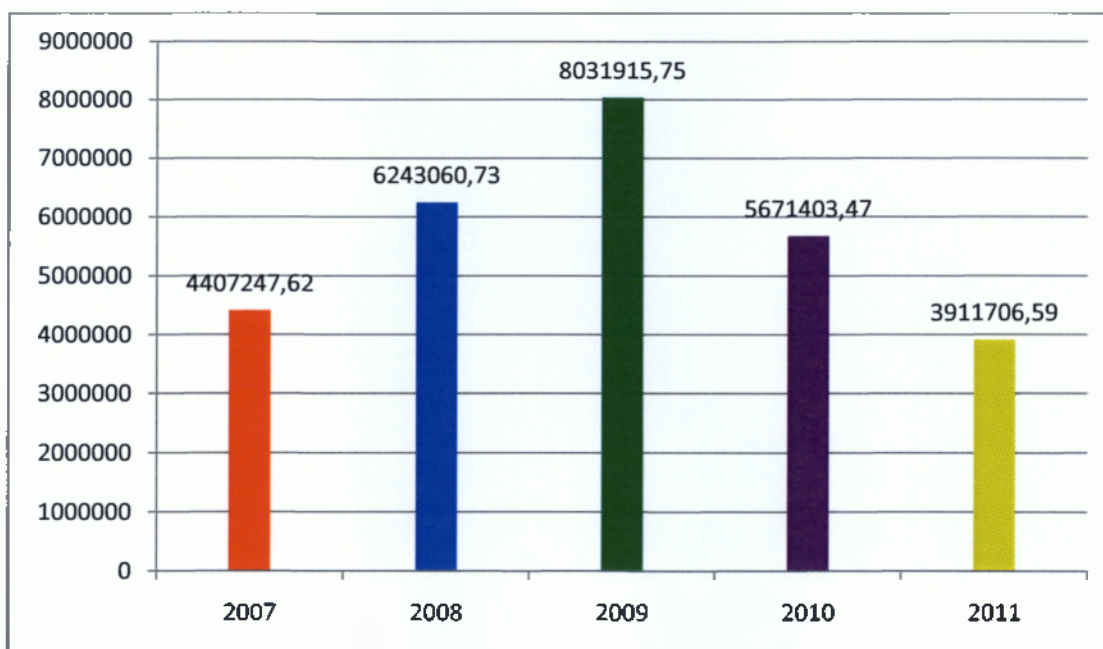
Χρήση 2007 ***4.295.947,91 + 111.299,71 = 4.407.247,62***

Χρήση 2008 ***5.974.407,71 + 268.653,02 = 6.243.060,73***

Χρήση 2009 ***7.951.050,65 + 80.865,10 = 8.031.915,75***

Χρήση 2010 ***5.440.110,36 + 231.293,11 = 5.671.403,47***

Χρήση 2011 ***3.644.855,52 + 266.851,07 = 3.911.706,59***

Για το συνολικό κεφάλαιο πιο αναλυτικά για τις χρήσεις που αναλύουμε έχουμε:

- Για τη χρήση του 2007 το συνολικό κεφάλαιο είναι ικανοποιητικό για την επιχείρηση και μπορεί να καλύψει τις τρέχουσες υποχρεώσεις της.
- Για τη χρήση του 2008 υπάρχει αύξηση στο συνολικό κεφάλαιο και το καθιστά ικανοποιητικό από την προηγούμενη χρήση για την κάλυψη των υποχρεώσεων.
- Η χρήση του 2009 είναι η καλύτερη χρόνια για την επιχείρηση, από τις χρήσεις που αναλύουμε, αφού το συνολικό κεφάλαιο είναι το πιο υψηλό και το πιο ικανοποιητικό για την κάλυψη των τρεχουσών υποχρεώσεων της.
- Τη χρήση του 2010 έχουμε μείωση ως αποτέλεσμα της μείωσης των κυκλοφοριακών στοιχείων της επιχείρησης και έτσι μειώνεται και η ικανότητα κάλυψης των υποχρεώσεων.
- Τέλος η χρήση του 2011 είναι η μη ικανοποιητική για την επιχείρηση με το συνολικό κεφάλαιο να είναι το πιο χαμηλό. Η μείωση των κυκλοφοριακών στοιχείων της επιχείρησης μειώνει και την ικανότητα της για την κάλυψη των τρεχουσών υποχρεώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ & ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ

Το ερωτηματολόγιο πραγματοποιήθηκε σε 55 εργαζόμενους του Υπεραστικού ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας.

1. Υπάρχει η ανάλογη συχνότητα χρήσης των γραμμών του ΚΤΕΛ που θα θέλατε;

ναι όχι

2. Θεωρείτε ότι με τις ισχύουσες τιμές των εισιτηρίων υπάρχει η ανάλογη κίνηση που επιθυμείτε;

πολύ αρκετά μέτρια λίγο καθόλου

3. Πόσο πιστεύεται ότι έχει επηρεάσει η οικονομική κρίση τη μετακίνηση των πολιτών;

πολύ αρκετά μέτρια λίγο καθόλου

4. Υπάρχουν οι ανάλογες αποδοχές σύμφωνα με το φόρτο εργασίας σας;

ναι όχι

5. Υπάρχει η ανάλογη αμοιβή όταν πραγματοποιείτε δρομολόγια εκτός έδρας;

ναι όχι

6. Πόσο θεωρείται ότι έχετε επιβαρυνθεί από την αύξηση στις τιμές των καυσίμων;

πολύ αρκετά μέτρια λίγο καθόλου

7. Πόσο θεωρείται ότι έχετε επιβαρυνθεί από την αύξηση των σταθμών των διοδίων και των τιμών τους;

πολύ αρκετά μέτρια λίγο καθόλου

Το ερωτηματολόγιο έγινε με βάση τα δεδομένα της οικονομικής κρίσης και σύμφωνα με τα αποτελέσματα βλέπουμε πόσο δεινή είναι η οικονομική κατάσταση της εταιρίας και πόσο αυξημένο είναι το λειτουργικό της κόστος σε σχέση με τις αναμενόμενες αποδοχές που θα ήθελε να έχει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Το ερωτηματολόγιο πραγματοποιήθηκε σε 72 επιβάτες του Υπεραστικού ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας

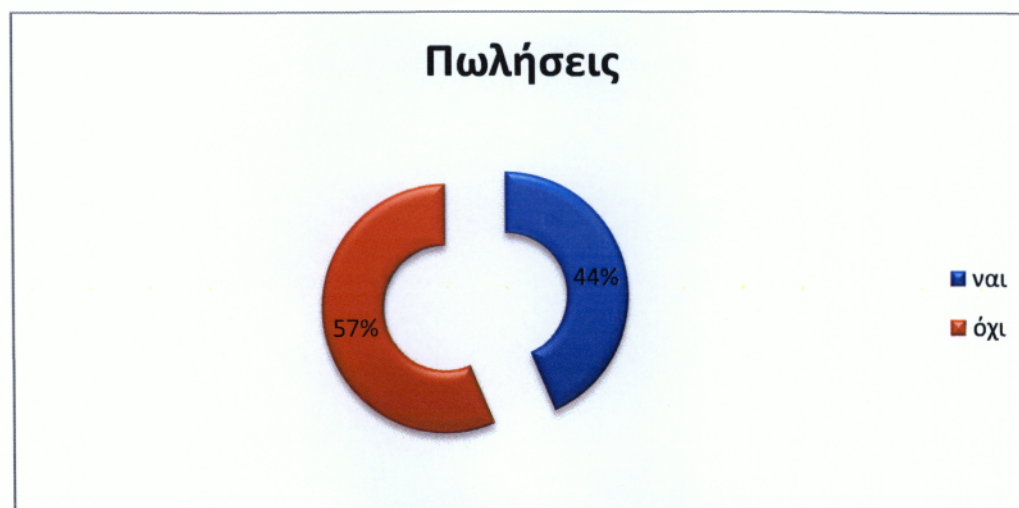
1. Πόσο σας έχει επηρεάσει η οικονομική κρίση, όσον αφορά τη μετακίνησή σας με το ΚΤΕΛ;

πολύ αρκετά μέτρια λίγο καθόλου

2. Η συχνότητα των δρομολογίων είναι τέτοια ώστε να μπορείτε να εξυπηρετηθείτε όταν το επιθυμείτε;

ναι όχι

3. Πόσο ευχαριστημένοι είστε από τις ισχύουσες τιμές των εισιτηρίων;

πολύ αρκετά μέτρια λίγο καθόλου

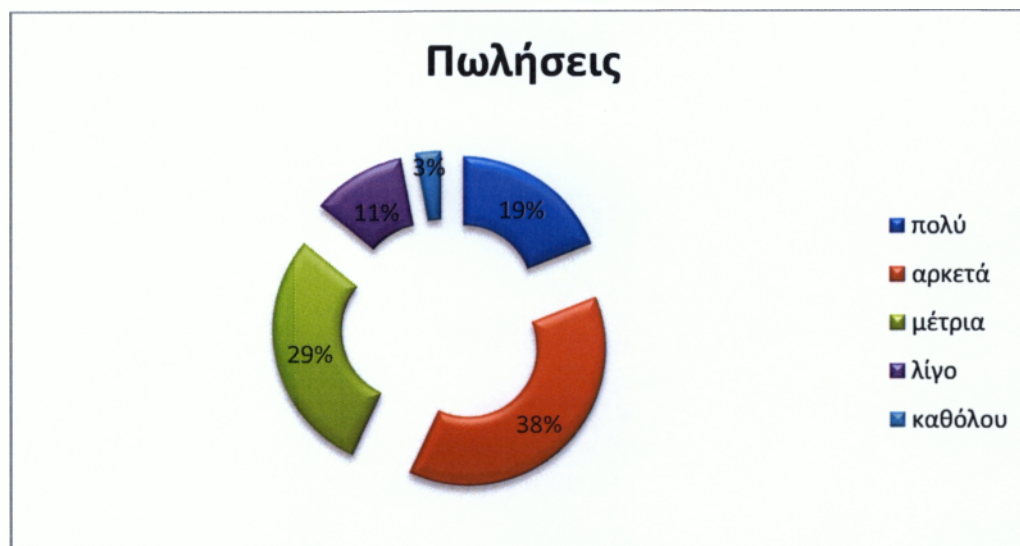
4. Θα χρησιμοποιούσατε πιο συχνά το λεωφορείο εάν οι τιμές ήταν πιο χαμηλές;

ναι όχι

5. Πόσο ευχαριστημένοι είστε από τις υπηρεσίες του ΚΤΕΛ;

πολύ αρκετά μέτρια λίγο καθόλου

Στο ερωτηματολόγιο του επιβατικού κοινού παρατηρούμε σε πόσο δύσκολη οικονομική κατάσταση βρίσκονται αφού η οικονομική κρίση τους έχει επηρεάσει κατά μεγάλο ποσοστό και το πόσο ανήμποροι είναι να κάνουν χρήση των γραμμών του ΚΤΕΛ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην εργασία αυτή έγινε ανάλυση στην εταιρία του Υπεραστικού ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας. Το ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας από το 1953 έως και σήμερα εξυπηρετεί καθημερινά σημαντικό αριθμό επιβατών, μεταξύ των ελληνικών πόλεων και μη. Τα τελευταία χρόνια έχει εκσυγχρονίσει τις εγκαταστάσεις και τις παρεχόμενες υπηρεσίες του, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του πληθυσμού, και να καθιστά πιο άνετη και εύκολη τη μετακίνησή τους.

Αρχικά, δόθηκαν ιστορικά στοιχεία για τα Υπεραστικά ΚΤΕΛ γενικά και ποιιά είναι η πορεία τους, ποιές οι παροχές τους και ποιες οι υποχρεώσεις τους. Στην συνέχεια έγινε εκτεταμένη ανάλυση όσον αφορά το Υπεραστικό ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας, ποιιά η ιστορία του και ποιό το εργατικό δυναμικό του, και οι αποδοχές του.

Ένα σημαντικό κομμάτι το οποίο αναλύθηκε είναι η οικονομική κρίση, όπου από το 2009 και έπειτα, επηρέασε το ΚΤΕΛ και τους πολίτες. Οι μειώσεις σε μισθούς και η έλλειψη εργασίας των πολιτών καθιστά αδύνατη τη μετακίνησή τους, με την άνεση και ευχέρεια που υπήρχε πριν, με αποτέλεσμα το ΚΤΕΛ να προβεί σε λήψη μέτρων για να μπορεί να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του, όπως για παράδειγμα τη μείωση των δρομολογίων. Επίσης ένας ακόμα λόγος που έγινε αυτό, είναι η αύξηση του κόστους λειτουργίας του.

Το μεγαλύτερο κομμάτι που έχει μεταβληθεί λόγω της οικονομικής κρίσης είναι τα δρομολόγια, τα οποία έχουν μειωθεί σημαντικά. Η μείωση αυτή έχει δυσκολέψει τη μετακίνηση των ολίγων πολιτών που έχουν απομείνει και χρησιμοποιούν καθημερινά το ΚΤΕΛ. Ένα ακόμα σημαντικό μέρος της εταιρίας που έχει επηρεαστεί είναι η αύξηση στις τιμές των εισιτηρίων που γίνετε λόγω αύξησης ΦΠΑ, όπου από αυτό δεν προκύπτει κέρδος για την επιχείρηση.

Ένας τρόπος, λοιπόν, για να δούμε την οικονομική πορεία της επιχείρησης είναι η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων της. Η ανάλυση τους είναι σημαντική, αφού περιέχουν όλα εκείνα τα στοιχεία που χρειάζεται να γνωρίζει ο κάθε ενδιαφερόμενος για την οικονομική μονάδα, ώστε να μπορεί να πάρει τις σωστές αποφάσεις. Η ανάλυση έγινε για τα οικονομικά έτη 2007, 2008, 2009, 2010 και 2011.

Ακόμα, σημαντική είναι και η ανάλυση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης που έγινε, αφού είναι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης. Επιπλέον ήταν σημαντική η ανάλυσή τους λόγω της χρήσης τους στην χρηματοοικονομική ανάλυση με αριθμοδείκτες.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση έγινε με αριθμοδείκτες, όπου είναι και η πιο διαδεδομένη και δυναμική μέθοδος. Οι αριθμοδείκτες παρέχουν χρήσιμες

πληροφορίες που είναι ακριβείς και αξιόπιστες και θέλουν ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύονται.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν από την εταιρία αναλύθηκαν από κάθε κατηγορία συγκεκριμένοι αριθμοδείκτες για να μπορούμε να δούμε την οικονομική κατάσταση της εταιρίας.

Από τους αριθμοδείκτες ρευστότητας χρησιμοποιήθηκαν η γενική, η ειδικής και η ταμειακής. Από τους αριθμοδείκτες δραστηριότητας χρησιμοποιήθηκαν της ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων και ταχύτητας εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Από τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας, του μικτού περιθωρίου, αποδοτικότητας ενεργητικού, συνδυασμένος αποδοτικότητας ενεργητικού και ιδίων κεφαλαίων. Και τέλος από τους αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας, των ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά και των ιδίων προς ξένα.

Κάθε αριθμοδείκτης δείχνει τι συμβαίνει στην επιχείρηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις της, τον κύκλο εργασιών της, τα διαθέσιμα, τα κέρδη, τα έξοδα κλπ για κάθε χρήση. Το πιο σημαντικό που παρατηρούμε με βάση αυτά είναι η δυσκολία της επιχείρησης να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της από τη χρήση του 2009 και μετά λόγω της οικονομικής κρίσης.

Σημαντικό, επίσης, είναι η μελέτη του καθαρού κεφαλαίου κίνησης που έγινε, όπου είναι μεγάλης σημασίας λόγω της σχέσης του με τις τρέχουσες λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης.

Τέλος, για την ολοκληρωμένη εικόνα της επιχείρησης έγινε και χρήση ερωτηματολογίου στο διοικητικό προσωπικό και προσωπικό κίνησης και στο επιβατικό κοινό.

Η οικονομική εικόνα της εταιρίας του Υπεραστικού ΚΤΕΛ Ν. Μεσσηνίας είναι σχετικά σταθερή μέχρι και το 2009. Η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει πολύ τη εταιρία με την αύξηση των υποχρεώσεών της και την αύξηση του κόστους λειτουργίας της.

BIBΛIOΓPAΦIA

- <http://el.wikipedia.org/wiki/>
- <http://www.ktelmessinias.gr>
- www.touristorama.com
- [Ξανθάκης Εμμανουήλ, Αλεξάκης Χρήστος Χρηματοοικονομική ανάλυση επιχειρήσεων, Εκδόσεις Σταμούλη 2007](#)
- [Γκίκα Δημήτριου Χ. , Η Ανάλυση Και οι Χρήσεις Των Λογιστικών Καταστάσεων, Εκδόσεις Γ. Μπένου, Αθήνα 2002 σ.λ 55](#)
- [Νιάρχου Α. Νικήτα Χρηματοοικονομική ανάλυση Λογιστικών καταστάσεων Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα 2004](#)
- [Αδαμίδης Αργύρης Λ., Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, Θεσσαλονίκη 1998, 1η Έκδοση ζ.116](#)
- <http://academics.epu.ntua.gr/LinkClick.aspx?fileticket=PcGzamiXd9U%3D&tabid=381&mid=1229> [Ψαρράς Ιωάννης Καθηγητής 4^η διάλεξη :χρηματοοικονομική ανάλυση και αριθμοδείκτες](#)
- http://el.Wikipedia.org/wiki/Ελληνική_κρίση_χρέους_2010-2014
- <http://www.euretirio.com>